

Věrná

1474-1
Sazovec Václ.
Lukavec 40
p. Lovosice

STRÁŽ

Týdeník Svazu Čechů z Volyně

Ročník V. — Číslo 17—18

V Žatci 21. dubna 1950

Cena 6 Kčs

Do boje za mír

Za poslední dobu v mezinárodní politice se ještě více a jasněji jeví dvě protichůdné cesty — cesta demokratického a protiimperialistického bloku se Sovětským svazem v čele, cesta imperialistického, protidemokratického bloku v čele s hrstkou kapitalistů Spojených států.

Imperialistický tábor prováděl a provádí politiku namířenou na rozpoutání nové hrozné války, aby tím rozbil demokratické síly míru a násilně pokořil mírumilovné národy. Vládnoucí hrstka ve Spojených státech a Anglii otevřeně vede politiku přípravy k nové válce. Válečné výdaje USA v nynějším státním rozpočtu sestávají ze 71% celého rozpočtu. V Anglii válečné výdaje jsou třikrát větší nežli v roce 1939. Ohromné finanční rozpočty věnují i jiné buržoasní státy na zbrojení.

Buržoasie věnuje vše na zbrojení, zapomíná však, že na druhé straně rostou ohromné síly míru, které válku nechťejí a špinavé jejich plány maří. Zatím co v imperialistických státech šlenci běsní válkou, státy lidových demokracií zajišťují mír prací — výstavbou svých zemí. Zatím co v imperialistických státech klesá životní úroveň, v zemích lidově demokratických roste blahobyt a den ze dne se zvyšuje životní úroveň.

To je hrozná zbraň na imperialisty. Demokratický tábor nyní představuje ohromnou sílu, sílu, jež je silnější nežli hrstka gangsterů, kteří chrání své měšce nabyté z krve a potu pracujících.

O síle a jednotě tábora míru a demokracie svědčí nezlomná síla Sovětského svazu — vzrůst sektoru socialistického hospodářství, kultury, umění a vědy v této zemi.

Ovládnutí Sovětským svazem tajemství atomové zbraně přineslo do kruhu imperialistů velké rozhořčení, to byl úder po „atomové diplomacii“ so-anglo-amerických imperialistů. So-anglo-americký svaz, věren své mírumilovné politice, ukazuje celému světu, že nehledě na množství atomových zbraní, stál a stojí vždy na straně míru a stále hájí totéž, aby byla zastavena výroba atomových zbraní, které by přiněly lidstvu věčné neštěstí.

Lenin mluví

Několik velikých myšlenek Leninových

„Jakmile se mezinárodní buržoasie rozpřahuje proti nám, její ruku zachycují její vlastní dělníci.“

*

„Důsledným bojovníkem za demokracii může být jedině proletariát. Vítězným bojovníkem za demokracii se může stát jedině tehdy, připojí-li se k jeho revolučnímu boji rolnická masa.“

*

„Bez revoluční theorie nemůže být ani revolučního hnutí. Roli předvoje může splnit jen strana, řídící se nejprogresivnější theorií.“

*

„Učit se, učit se, učit se!“

*

„Všechny revoluční strany, které dosud hynuly, hynuly proto, že propadly velikářství a nedovedly rozeznat, v čem je jejich síla, a bály se mluvit o svých slabostech. My však nezahyneme, ponehvaď se nebojíme mluvit o svých slabostech a naučíme se slabosti překonávat!“

*

„Proletariát nemá v boji o moc jinou zbraň kromě organizace. Této armádě neodolá ani zchátralá moc mezinárodního kapitálu.“

*

„Naši vnuci se budou podívat jako divoši, když jim bude vyprávěno o dobách kapitalistického zřízení. Těžko si budou moci představit, že byly i takové časy, kdy člověk člověka vykořisťoval, a že byli lidé, kteří vůbec nepracovali.“

*

„V každé socialistické revoluci, když proletariát rozřešil problém dobytí moci, stává se nutností obrátit se nejdříve k základnímu problému vytvoření vyššího společenského systému, totiž zvýšit produktivitu práce a ve spojení s tím zlepšit její organizaci.“

Stalinská dnešní politika SSSR — tof hlavně politika míru. Tato politika pramení ze sovětského socialistického uspořádání. Národy SSSR touží po míru, po budování komunismu ve své vlasti. Sovětské lidé vědí, že v mírové budovatelské soutěži s kapitalistickým systémem rozhodně zvítězí.

Na jednom ze zasedání Spojených národů Sovětský svaz předložil návrh na odsouzení příprav atomové války imperialisty a žádal zákaz atomových zbraní a navrhl uzavřít smlouvu mezi pěti velmocemi o ochraně míru. Sovětský návrh se setkal s pochopením a podporou jen u pokrokového lidstva. Spolu se Sovětským svazem se staví za mír, za budování svých zemí pro šťastný zítřek státy lidových demokracií — ČSR, Polsko, Bulharsko, Rumunsko, Maďarsko, Albánie, Čína, Mongolská lidová republika, Korejská lidové demokratická republika a demokratická republika Německá. Neocenitelným přínosem pro věc míru se jeví historické vítězství čínského lidu. Vstupem Číny do rodiny demokratických mřumilovných států značně posílil tábor míru a tím byl oslaben imperialistický blok útočníků.

Podepsání smlouvy 14. II. t. r. v Kremlu o přátelství a spojenectví mezi SSSR a Čínou, dohoda o čínské Čančunské železnici, Port-Arturu a Dálném, o poskytnutí SSSR dlouhodobého ekonomického úvěru Číně otevřelo novou éru v přátelství mezi národy Číny a SSSR a tím posílilo blok míru.

Posilou tábora míru se stala Německá demokratická republika. Její vznik soudruh Stalin charakterisoval jako novou událost v historii Evropy. Svědectvím růstu sil protimperialistického tábora je m. j. ohromné budovatelské nadšení pracujících v zemích lidové demopracie. Dále boj pracujících v kapitalistických zemích. Nehledě na nelidský teror kapitalistických politiků — pracující bojují proti vykořisťovatelům. Boj svůj zesilují každým dnem. Nechtějí pušky — chtějí mír.

V kapitalistických zemích jsou ustavené výbory obránců míru. Každým dnem tisíce poctivých a pokrokových lidí se hlásí do tábora míru. Jediným zachráncem míru dnes je Sovětský svaz, slavná země Sovětů, země, která poskytuje svým lidem klid, práci a blahobyt, země, která kvete štěstím pro budoucnost — komunismem.

K této zemi hledí s nadějí zraky milionů lidí ze všech končin zeměkoule. Sovětský svaz, tof budoucnost, blahobyt — záštita míru.

Nemohou zfanatisovaní váleční štváči přivést Sovětský svaz z rovnováhy. Zbytečné jsou jejich štvavé řeči hlášané ampliony do světa. Zbytečné peníze na válku a propagandu. Kdyby raději za tyto peníze vystavěli školy v koloniích pro zotročený lid,

dali dětem jídlo a vrátili nemocným zdraví.

„Hlasu Ameriky“ a „volání Londýna“ nevěří již dnes ani ti, co ještě byli na vázkách, nevěří podvodům, jimiž nesčíslněkrát náš národ byl postižen. Nezapomeneme nikdy Mnichova. Náš lid chce zemi svobědnou, chce klidně žít a je šťasten, že odešli ti, kteří chtěli republiku rozvracet. Jsme šťastni, že jsme bez nich. My budujeme šťastnou republiku pro všechny a ne jen pro hrstku těch, kterým republika a její lid nepřirostli nikdy k srdci.

— Naším heslem buďtež slova našeho presidenta s. Klementa Gottwalda: „republiku si rozvracet nedáme“ a vypořádáme se s každým, kdo jakýmkoliv způsobem by chtěl rozvracet

naše budovatelské úsilí a nadšení. Naším cílem je: Zajištění míru bojem proti podněcovatelům války na každém úseku práce a vybudování socialismu. Každý kus železa, každé kilo uhlí, každé zrnko obilí, tof zbraň proti imperialistům a reakcionářům. My, Volyňští, známe hrůzy války a proto jako věrná stráž našich hranic upevňujeme jednotu společně s pokrokovými budovateli naší republiky; jako jeden staíme se bojovníky za mír, odstraňme z našich řad ty, kteří chtějí zneužít památky našich padlých.

Mír — tof záležitost a osud nás všech.

Mír — naše štěstí, spokojenost a klidný domov.

VLADIMÍR ŘEHAK

Vladimír Iljič Lenin

Dne 22. dubna 1950 je tomu 80 let, kdy v povolžském městě Simbirsku se narodil v rodině pokrokového pedagoga Uljanova syn Vladimír, z něhož vyrostl geniální pokračovatel Marxova a Engelsova díla, velký vůdce dělnické třídy, který spolu s ní a se svými revolučními druhy položil pevné základy k uskutečnění prvního socialistického státu v dějinách lidstva.

Vladimír Iljič Lenin již od studentských dob se zamýšlel nad problémy, jak vyrůstaly z protikladů tříd a hledal cestu, jak osvobodit lidstvo od dědičného hříchu vykořisťování člověka člověkem. V studentských revolučních kroužcích přišel po prvé do styku s Marxovým a Engelsovým učením a podrobným studiem pochopil jeho význam pro vytvoření podmínek k vržení panství vykořisťovatelů.

Ale co bylo u Lenina již v jeho mládí příznačné, že nebyl — na rozdíl od jiných socialistických revolucionářů — jen theoretikem a že své revolučnímu učení velmi brzo uplatňoval i v praxi. Z této praxe a ze stálého spojení s masami utlačovaných, jakož i ze všech revolučních úspěchů i porážek bojující dělnické třídy a také z bdělého sledování vývoje kapitalismu, jak se zvolna přetvářel z kapitálu průmyslového v kapital monopolistický, přinášel Lenin svá nová poznání a nové objevy do teorie vědeckého socialismu.

Tak Lenin po prvé odhalil hluboké rozpory a jízvy imperialismu a ukázal, že imperialismus přináší dělnické třídě neslýchané přístření třídního boje, nouzi, nezaměstnanost, útlak, trůstí, militarismus a s ním spojenou politickou reakci i v zdánlivě nejsvobodnějších zemích. V průnikavých studiích Lenin ukázal zároveň na všechny slabiny tohoto vypjatého kapitalistického systému a tím dal dělnické třídě i dokonalou teorii, jak vésti boj proti kapitalismu, když

dělnická třída v roce 1917 v Rusku porazila carské samoděržaví a kapitalistické panství. A nejen to. Lenin našel i novou formu státního zřízení pro zemi vítězné proletářské revoluce — sověty, jejichž moc se rozprostírá na jedné šestině světa.

Aby se tak mohlo stát a aby sovětské státní zřízení se bez omezení vyvíjelo od socialistické revoluce k výstavbě socialismu, k tomu Lenin vybudoval i stranu nového typu, nesmiřitelnou vůči oportunistům, kteří měla dostatečně silnou organizaci, aby v ohni krutých bitev dovedla směle řídit boj proletariátu o dobytí moci.

Tak stojí Lenin jako velikán na předělu světových dějin lidstva. S jeho jménem zůstane spjat konec dějinné epochy kapitalismu a počátek nové dějinné epochy socialismu. Význam Leninova díla se pak nejjasněji zobrazuje v existenci Sovětského svazu, jež mezinárodní kapitalismus nebyl schopen v době jeho zrodu ani intervencí zničit, ani blokádou udusit. A jeví se jasně i v tom, že Sovětský svaz se postupem let vyvíjel v sílu, v gigantickou sílu, která už nemůže být poražena ani přemožena, ani ve svém vývoji zastavena, a která bude čím dále tím více ovlivňovat osudy národů a osudy lidstva.

Duch Leninův a duch jeho díla je nám dnes vzorem odhodlaného boje za mír a plamenného boje proti imperialismu. Z jeho spisů se učíme poznávat snahu imperialismu udržet se při moci za cenu zotročení národů, uchvacování a podmaňování cizích území a za cenu rozněcování vrážedných válek mezi národy. Z Leninova učení jsme se naučili poznávat toto největšího nepřítele mírumilovného lidstva a zároveň jsme se jej naučili i nenávidět jako největší zlo, které hrozí pokojné výstavbě naší nové socialistické budoucnosti. Leninův

duch dnes burcuje pracující lid všech kapitalistických zemí k boji proti reakci a novofašistickým snahám, jako burcuje utlačované národy k zápasu za svobodu a pozvedá koloniální otroky ke vzpouře a odboji proti imperialistickým násilníkům a vetřelcům.

Z Leninových spisů a z jeho příkladu bereme si i my zároveň závažné poučení o tom, jak vybudovat naši moc, aby to byla moc pevná a rozhodná, moc pracujícího lidu v čele s dělnickou třídou, která by byla schopna nejen zlomit odpor kapitalistických zbytků, ale i organisovat a budovat socialistické hospodářství. A Leninovy spisy nás dále učí, jak z naší lidové demokracie učinit stát dělníků a rolníků, jak podchyvat a rozvíjet velkou iniciativu vycházející z mas a udělat ji základem nového socialistického řádu a pořádku.

A jako se z leninského učení a ze zkušeností vítězné bolševické strany učíme, jak zvítězit nad buržoasií a dobýt moc našemu dělnictvu a pra-

čujícím lidu, tak chceme se i nadále učít úspěšně budovat socialismus. Leninovo učení, obohaceno geniem Stalinovým, dává tak všemu lidstvu možnost, aby nalezlo cestu ke skutečné svobodě, cestu ke štěstí a bláhobytu. Dává i možnost a zářný příklad, abychom pod vedením Klementa Gottwalda vešli do krásné a šťastné budoucnosti, jak si ji budujeme společným úsilím všech našich pracujících.

Vysoko dnes zvedáme praporek Leninův a Stalinův. Je to velká a slavná zástava všech národů, které stojí v každodenním boji o lepší zítřek lidstva, v boji o nezávislost, lidovou demokracii a socialismus. A stále nové a nové miliony ze všech zemí se dnes stavějí do řad bojovníků proti válečným štváčům; stále nové a nové miliony poctivých zastánců světového míru a nejušlechtilejších lidských ideálů rozmnoužují řady pod Leninovým a Stalinovým praporem, praporem vítězství, svobody a socialismu.

*

„Komunistická organizace společenské práce, k níž prvním krokem je socialismus, spočívá a čím dále tím více bude spočívat na svobodné a vědomé disciplíně pracujících samých, kteří se sebe svrhli jak jho slatkářů, tak i kapitalistů.“

*

Společná fronta pracujících celého světa

Stále šířeji a jasněji se rozhořívá plamen všesvětového boje za mír a mezinárodní bezpečnost. Miliony pracujících lidí v Evropě a Asii, v Americe, Australii a Africe a také na vzdálených ostrovech v Tichém oceáně se zvedají do jednotné světové fronty k obraně míru. Ani velká vzdálenost, ani rozdílný způsob života nemohou zabránit národům celého světa, aby vyjádřily stejným slovem své přání: Již nikdy válku!

Běh dějin nelze zastavit. Čím více porážek sklízí imperialismus, tím zoufaleji se staví na odpor a stále častěji se uchyluje ke lsti, podlosti, vydírání, provokacím a k rozvracení sil pracujícího lidu. V nedávné době jsme se znova přesvědčili o tom, jak nepřátelé světového míru vrhají do boje i římského papeže a jeho temné pomocníky, kteří pod rouškou náboženství připravovali zločinné útoky proti lidově demokratickému zřízení a odhalili se jako nejzavilejší nepřátelé všeho pokroku a míru.

Tato černá smečka, pracující v žoldu světového kapitalismu a imperialismu, nevzala si poučení z dějin a netuší, že každá válka, kterou by ve spolku se svými chlebedárci vyvolala, znamenala by dozajista zánik celého světového kapitalismu. Jen naprostá zaslepenost, diktovaná jejich nenávistí ke všemu lidovému, mohla způsobit, že nevidí, že se ve světovém měřítku vytvářejí dvě střediska, z nichž středisko socialistické soustřeďuje kolem sebe všechny ze-

mě a národy, které tíhnou k socialismu a tím i k míru, a středisko kapitalistické, které se zoufalou snahou se pokouší zachraňovat vše, co krok za krokem odkluzuje přežitky starého světa kapitalistického.

A my dnes také dobře vidíme, že na mírové soutěžení kapitalismus vůbec nestačí. Kapitalismus — a to dnes vědí lidé na celém světě, znamená válku, zkázu všech kladných sil, ničení hodnot, které zbudovaly ruce pracujícího lidu. Proto kapitalismus na mezinárodním kolbišti míru prohrává své poslední chance a nezbyvá mu nic jiného, než aby proti táboru socialistickému bojoval nejostudnějšími zbraněmi svého středověkého arsenálu.

Tábor míru a demokracie se dnes opírá o vzrůstající dělnické hnutí ve všech zemích, o bratrské komunistické strany, o bojovníky národně osvobodeneckého hnutí v koloniích a o podporu všech pokrokových a demokratických sil. A v čele tábora míru dnes stojí muž, který ztělesňuje moudrost, vůli, sílu a spravedlivost boje dělnické třídy. K tomuto muži, jako k vlastnímu otci, učitelé a vůdci se obracejí nejušlechtilejší city a myšlenky všeho pracujícího lidu na světě. Prosti lidé vědí a jsou přesvědčeni, že pod Stalinovým vedením tábor míru a demokracie zvítězí. Zvítězí proto, že tak určuje běh dějin a pravda násobená vůli stamilionů bojovníků za mír, pro něž mír je základní a nevyhnutelnou podmínkou lepšího a šťastnějšího života.

Ženy budovatelky světového míru

Slučovací sjezd českých a slovenských žen v Praze a ustavení Československého svazu žen, zhodnotil prezident republiky Klement Gottwald jako skutečný mezník v současném ženském hnutí u nás. Došlo k dalšímu utužení bratrských svazků obou našich národů, Čechů a Slováků a tím i jednoty všeho našeho pracujícího lidu. Statistice žen, budovatelek naší vlasti, připojuje se nyní k milionům mírumilovných žen celého světa, ženám již osvobozených i dosud bojujících národů, aby sdruženy v mohutnou Mezinárodní federaci demokratických žen zmařily plány válečných paličů a zajistily trvalý mír.

A nejen to. Naše ženy na svém slučovacím sjezdu dokázaly, že chtějí věrně a neúchylně stát v předních řadách po boku mužů v budování socialismu. Bylo potěšitelným zjevem, že na sjezdu mohlo být s dosti určitým konstatováno, že značná část nových budovatelských a tvůrčích sil vychází právě z řad dříve tolik podceňovaných a dnes rovnoprávných žen a dívek. Přeměna naší společnosti vytvořila i nový typ žen, jejichž místo již není jen v těsném prostředí čtyř kuchyňských stěn, ale u stroje, u traktoru, ve vědecké laboratoři, za školní katedrou, v lidové správě i v poslanecké lavici. Naše ženy chtějí dnes společnou a svobodnou práci budovat nový, šťastný a radostný svět. Svět zbavený kapitalistického vykořisťování, svět oproštěný mravního úpadku a společenského bahna.

Tyto nové ženy, které ve svém dopise prezidentu republiky slíbily, že využijí všech tvůrčích možností na své cestě k socialismu, jsou nám také zárukou, že nám vychovají své děti v lásce k vlasti, k čestné práci a v duchu upřímného bratrství s pracujícím lidem celého světa, že vychovají nového člověka, člověka socialistické epochy. V tom je i víra našich žen, že tak nejlépe prospějí své vlasti a že z našeho společného úsilí s pokrokovými národy v čele se Sovětským svazem se zrodí lepší svět, který všem pracujícím lidem zaručí štěstí a mír.

Naše ženy se tak postavily do první fronty boje proti válečným štváčům, kteří usilují uvrhnout lidstvo do nových krvavých válek. Imperialističtí gangsteři na západě používají každé příležitosti, aby rušili naše pokojné budování socialismu a nového života. Proto musí být ženy na stráži, neboť na práci našich žen v značné míře závisí, jak účinná a velká bude naše účast v boji za mír. Splnit tuto nejvyšší povinnost, k tomu je zavazuje nejen hrdinný příklad sovětských žen, předvoje mezinárodního demokratického ženského hnutí, ale i závazek ke všem ženám, které vedou obětavý zápas za svobodu svých národů a zajištěný život pracujícího lidu.

Před 1. květnem

Blíží se 1. květen a jsou nedaleko dny 5.—9. května, kdy vzpomene osvobození naší republiky sovětskou armádou. — Dlouho už slaví pracující lid 1. květen a proto jeho historie je velmi rušná a bohatá, proto se měnil a vyvíjel i jeho obsah. Kdysi byl u nás 1. máj dnem, kdy pracující se dožadovali svého základního práva: práva na práci a slušné, poctivé mzdy za práci. — Dnes má u nás 1. květen po květnu 1945 a zvláště po únoru 1948 jiný obsah: pracující se nemusí dožadovat práva na práci; nemusí bojovat o spravedlivou mzdu, o ochranu při práci, o zajištění v nemoci a stáří. Dnes je lid u nás vládcem. Proto je i strůjcem svého osudu, života, blahobytu. V tomto smyslu se také pracující připravují na 1. máj; chtějí, aby tyto oslavy významely jako mocný projev jednoty pracujících měst i venkova.

Pracující právě před 1. květnem si uvědomují, že jejich práce je základní tvůrčí silou, základním motorem, základem blahobytu a spokojenosti pracujících. Proto přípravy k 1. květnu jsou ve znamení zvýšeného pracovního úsilí a nových pracovních závazků, které na sebe dobrovolně pracující berou. Vědí dobře, která cesta vede k zvýšení blahobytu. Vědí také, že to je i cesta k zajištění míru. Vědí, že jsou dnes hospodáři ve svých podnicích, že rozhodují o své práci. Proto přijímají nové a nové předemákové závazky. Dobře vědí, že je především potřeba zvýšit pracovní úsilí v těžkém průmyslu, který svým uhlím a koksem, železem a ocelí v pravém slova smyslu sytí ostatní průmysly.

Předpokladem dobrého a zdravého vývoje je nerozlučný svazek pracujících měst i venkova. I česká a slovenská vesnice jde vstříc novým, pokrokovým, kolektivním způsobům práce a v tomto smyslu četné závazky na vesnicích převládají, že česká a slovenská vesnice si uvědomuje, že její cesta k lepší budoucnosti je nerozlučně spjata se socialismem.

Bylo by těžké podat přesný a vyčerpávající obraz všech závazků, které na sebe před 1. květnem přijímají pracující. Ale i pestré množství zpráv o nejrůznějších závazcích ukazuje, jak dobře pracující vědí, že ve zvýšené produktivitě práce je záruka jejich prospěchu a blahobytu a míru celého národa. V tomto smyslu jsou závazky pracujících před 1. květnem dobrou, radostnou předehrou k 1. máji — svátku práce, který bude taktéž oslaven zvýšeným pracovním úsilím, jehož užitek poslouží jen a jen lidu, pracujícím měst a venkova. Předemákové závazky jsou i živým svědectvím, že český a slovenský lid chce mír, že chce žít a pracovat v míru.

Vladimír Majakovskij

K 20. výročí úmrtí básníka 14. 4. 1950

Vývoj mladé sovětské poesie byl zasažen těžkou ranou, když nejlepší a nejnadanější básník doby Vladimír Majakovskij se rozhodl 14. dubna 1930 dobrovolně skončit svůj život.

Sebevražda sedmatřicetiletého básníka vzrušila a překvapila i jeho nejbližší přátele. Kolcov později napsal v „Literaturnoj gazetě“, že nechtěl věřit telefonické zprávě o náhlém konci Majakovského a pokládal ji zprvu za aprilový žert, protože podle starého ruského kalendáře bylo právě 1. dubna.

Byla to zpráva vskutku neuvěřitelná. Ještě ráno před svým skonek pozval si Majakovskij do svého bytu řadu literátů, aby s nimi pojednal o programu literárních večerů v moskevském dělnickém klubu. Byl však již nalezen mrtev a v dopise, adresovaném „všem“, žádal, aby z jeho smrti nikoho nevinili a o ní neklevetili.

Nepochopitelný konec básníka, nepochopitelný proto, že v Majakovském, jak ukazuje celé jeho básnické dílo, bylo tolik života a energie. Jeho úderné verše byly nadšenou oslavou revoluce a civilisace, kteréžto dva pojmy u Majakovského splývaly v jeden. Byl to vitální muž, který nejraději recitoval své verše na velkých shromážděních, kde se jeho hlas opájel prudkým dynamismem. Celá jeho poesie, od futuristicky buřičského „Oblaku v kalhotách“, přes „150.000.000“ až k jeho agitacím veršům, jež psal jako sovětskou reklamu do tramvají a na obaly zboží prodávaného ve státních obchodech, měla velkolepý ráz bojujícího slova, jež usilovalo spojit poesii se sociální službou revoluce.

Také Majakovskij byl dítětem revoluce v Rusku r. 1905. Jako student na gymnasiu s celou svou duší přilnul k hnutí, které usilovalo zvrátit starý samoděržavý řád a nastolit řád nový, lidsky spravedlivý, socialistický. Opravdovost, s jakou Majakovskij se zúčastnil prací v ilegálním hnutí mládeže, vynesla mu brzo stíhání carskou policií a nakonec jedenáctiměsíční vězení za pobuřování.

Ale i této zkušenosti bylo třeba, aby Majakovskij teprve náležitě prožil a pochopil všechnu bídu své doby a aby se proti ní s celou vášnivostí svého mládí postavil. Útočnost jeho veršů zle postihovala „tlusťochy ve vlastních domech“ a nemilosrdně bila do reakce, která ze strachu před svým zánikem prohlašovala Majakovského za nepřítelů a tak ho chtěla znemožnit.

Teprve Říjnová revoluce uvolnila všechny skryté a nevyužité síly básníka Majakovského. Již 17. listopadu 1917 zaznívají ve Svazu umělců Majakovského památná slova výzvy, aby umělci uvítali novou sovětskou

vládu a navázali s ní spojení. A Majakovskij je první, který dává všechny své síly do služeb revoluce. Pracuje na agitacích plakátech „Okna Rosta“; píše na ně verše, které jak svým stylem tak i obsahem se staví obávanou revoluční zbraní proti reakci v době občanské války.

Ale to byla jen jedna část Majakovského práce. Žádný jiný básník neprošel tolikrát sovětskou zemí, aby mluvil na četných místech a burcoval masy pro revoluci a k boji proti cizím intervenčním vojskům. A nejen tomu bylo i tehdy, když Majakovskij pracoval v duchu revoluce i v zahraničí. Je památný jeho pobyt v Praze r. 1927, kde přednášel o sovětském životě, o literatuře. Všude, kde se objevil, bylo téměř cítit sovětské ovzduší, ten nový svět, který se rodil na východě a přinášel poselství nového a lepšího života všem utlačovaným a vykořisťovaným.

Široká obliba básníka Majakovského měla svůj pevný základ v jeho vlivu na mladou sovětskou generaci. Stal se jejím mluvčím a tak si dobyl i svých čtenářů. Vypráví se o něm, že v r. 1920 přišel přednášet do Petrohradu v Domě umělců, kde se shromažďovaly zbytky buržoasie a inteligence nepřátelské sovětům. Náleza proti Majakovskému byla nepřátelská. Lidé se chystali básníka vypískat, protože se ve čtených verších posmíval prezidentu Wilsonovi. Ale nevyvískali. Když Majakovskij skončil čtení, ozval se bouřlivý potlesk. Všichni posluchači byli uchváteni jeho burácejícím přednesem.

Majakovskij byl také srovnáván s Puškinem, a jistě důvodně. Neboť jako kdysi Puškin, tak i Majakovskij se stal stavitelem nového ruského verše, který ukázal v celé šíři volnost a pružnost hovorové řeči. A nejen to. Majakovskij uskutečnil ve svém díle i to, o čem Puškin jen snil. Pořadilo se mu přejetí od knižní poesie k prstonárodnímu výrazu. V jeho verších se ozvala nová, čistá a neumělkovaná nota nekonečného optimismu lidového umění.

Oddané sloužit revoluční přeměně své vlasti, umělecky zpodobnit tuto velkou epochu, v tom viděl Majakovskij svůj hlavní a nejvyšší úkol. V jeho umělecké osobnosti byly sloučeny všechny nejlepší tradice, tak příznačné i pro největší zjevy v ruské poesii. Od doby Puškinovy nebylo v ruské literatuře umělce takové básnické mnohotvárnosti, jako byl Majakovskij. Vybojoval si právo na samostatnou a nenapodobitelnou rabu své poesie a v ničem nepodléhal cizím vlivům. Byl básnickým ukazovatelem a měřítkem velké socialistické přestavby své země a tak veslel do dějin literatury i do dějin ruské revoluce, jejíž byl nejoddanějším služebníkem.

Максим РИЛЬСЬКИЙ

Ім'я Максима Тодейовича Рильського справедливо крисяється серед імен перших ліриків багатонаціонального Радянського Союзу.

Його вірші перекладають не тільки народи Радянського союзу, але й іноземних країн, зокрема в чеськом і словацьком язиках.

Свої перші вірші Рильський надрукував коли йому було 15 років. З того часу буйно б'є джерело його поезії. Він пише багато, часто і щедро. Понад 20 поетичних збірок позначени ім'ям Рильського. Він майстерно володіє методом соціалістичного реалізму бо не забуває про вчорашній день, живе сьогоднішнім і готує прихід радісного майбутнього. Максим Тодейович поет-філософ, який чудово поєднує філософію і політику з мелодійністю і емоціональністю вірша. Рильський має багато перекладів світової класичної поезії зокрема слов'янських народів.

В часи героїчної боротьби радянського народу з німецькими загарбниками, ще вище піднісся могутній поетичний талант Рильського. Його збірка „Велика година“ і пізніші поезії містять у собі багато сили, любові до своєї батьківщини, ненависті до ворога і віри в перемогу:

Гей, сміло стань,
Гей, прямо глянь
Ти ворогам у вічі!
На славний бій,
Останній бій
Усіх отчизна кличе!

П Р А Г А

На берегах живої Влтави,
Що димом сонячним тремтить,
Застиг крилатий геній слави
У сивім камені століть.

Она карсуня ніжноруса,
Що квіти в коси завива, —
Це мужній голос Яна Гуса
І Яна Жижки булава.

На кожнім кроці — біль і рана,
Учора навіть, як колось, —
Та вперше звуки „Дон-Жуана“
У цих склепіннях розлились.

Шевченку! Руку ти подав нам,
Щоб показати даль віків,
Коли з Шафаржицом преславним,
Як з братом брат, заговорив.

Відавна смілості й одвазі
Шумить по всесвіту хвала,
Відавна Київ ясний Празі
Уклони дружні посла.

Відавна сонце сяє зрячим
І чуїних закликає грім —
У звуді Сметани гарячим,
В Неруди слові вогнянім.

Щоб на полях старої слави
Пшениця виросла нова,
Щоб сляво Влтави і Морави
Вітали Київ і Москва!

В своєму серці він знаходить гнівні, пророчі слова:

єдина думка в нас і серце в нас єдине,
Ми прапор Сталінський як сонце піднесли,
І ви, що здобичі сюди шукати йшли,
найдете, прокляті, безславні домовини...

А скільки дружби і незмірної ласки українського народу чеському брешуть в його чудових віршах „Дві поезії“, „1. Прага“, „2. Верджіа Сметана“.

Діяльність М. Т. Рильського надто багатогранна. Він не тільки поет, увінчаний лаврами лауреата Сталінської премії, але він і академик, що бере участь у творенні науки про мову, і більшовик, що високо несе велике звання члена партії і громадський діяч.

Уряд СРСР нагородив Рильського орденом Леніна, орденом Трудового Червоного Прапора, орденом Червоної Зірки.

Багато книжок написав поет, багато тисяч людей читають його вірші, багато мільонів співають його славетну „Пісню про Сталіна“.

Хай шумить земля піснями
В цей крилатий гордий час!
Слово Сталіна між нами,
Воля Сталіна між нас!

Побажаємо ж від імені чеського і словацького народу Максиму Тодейовичу Рильському, в день його 55 річчя та 40 річчя літературної діяльності дальших творчих успіхів, яки ще більше прославлять радянську літературу.

3. Попова

Проти ворожої навали,
Проти німецького ярма
Стіною чехи повставали,
І правда їх вела сама.

І в час лихий, в бою тяжкому
Тут люди слали трудові
Привіти Мінську лісовому
І зоревінчаній Москві.

Та лиш в останнім, смертнім бої
Супроти спільних ворогів
Зустріли Чехії герої
Землі радянської орлів.

І море приязних загонів
Плеснуло піною до хмар,
І волю Сталінову Конев
Приніс у Прагу в світлий дар.

В твоїх руках тепер, народе,
Твоя судьба, твій рівний шлях,
Бо світоч гордої свободи
Палає у твоїх руках.

Іди ж дорогою одною,
Де хижий терен не росте,
І трудівницькою рукою
Будуй майбутнє золоте.

Lesy - více vláhy - větší úroda

K týdnu lesů a stromů ve dnech
16.—22. IV. 1950

Jako v minulých letech tak i letos pořádáme v celé naší lidově demokratické republice Týden lesů a stromů. Je to týden připadající do období jara, kdy si všichni chceme uvědomit význam lesů a stromů pro vytváření přírodních podmínek v naší vlasti. Letos zaměřujeme oceňování významu lesů a stromů především ke vztahu lesů k zemědělské výrobě.

Vzájemný poměr lesní a zemědělské půdy se v průběhu věků měnil. Naším předkům připadl úkol značnou část zalesněné půdy naší vlasti zbavit lesního porostu, aby jí učinili půdou zemědělskou, schopnou dávat obživu vzrůstajícímu počtu obyvatel. Později v období kapitalismu stál se také les předmětem honby za ziskem, což vedlo na mnohých oblastech k oslabení jeho podstaty. Dnes, kdy budujeme své hospodářství na základech socialismu, musíme si plně uvědomovat dialektickou souvislost mezi jednotlivými složkami naší přírody a tudíž i přímo životní důležitosti lesů pro další rozvoj našeho zemědělství. Dnes chápeme, jak mocnou zbraní je les proti nepřízni přírody a jaký užitek přímo i nepřímou přináší našemu zemědělství. Nejen proto, že dovede zabránit odplavování a odvátí ornice, že zmenšuje nebezpečí povodní, že vyrovnává odtoky a zásobuje naše prameny, nýbrž také tím, že dovede příznivě působit na teplotu půdy, na podnebí, na vlhkost, na množství výparů, že dovede bránit nepříznivými škodlivým účinkům větrů. V socialistickém pojetí docházíme k novému názoru na možnost rozmnožení životních prostředků — zvláště zemědělských plodin — nikoli plošným rozrůstáním zemědělské půdy, nýbrž zvýšenou produktivitou práce a prostředím. Les je nám v tomto úsilí mocným, vydatným a již osvědčeným pomocníkem.

Z tohoto poznání vyplývá pro nás řada úkolů, jejichž naléhavost si uvědomujeme právě v Týdnu lesů a stromů. Musíme je však plnit po celý rok. Je to nejen nutnost šetřit dřívím, abychom doplnili nezbytnou stromovou zásobu a ušetřili značné množství dříví, přetěžované v minulých letech, musíme zároveň změnit skladbu lesních porostů, zalesnit méně plodné nelesní pozemky a všemi prostředky zvýšit produktivitu lesa. Především je třeba zalesnit četná rozvodí, aby se nám zde tvořila dostatečná zásoba zimní a jarní vláhy. Zároveň se zřizováním rybníků a zaváděním travoplního systému musíme započít se soustavným zakládáním ochranných lesních pásů — větroslamů.

To jsou hlavní úkoly, k nimž nás Týden lesů a stromů volá a které jsme povinni plnit nejen v zájmu nynější, ale i příští generace.

Začít u sebe

Nedávno se vyrovnal na konferenci úderníků a mistrů v Ústí n. L. předseda vlády a předseda ÚRO Antonín Zápotocký s otázkou: může dělník dostat plnou hodnotu své práce? Snad někdo by mohl říci: ano, dělník má dostat plnou hodnotu své práce; to je spravedlivé, to je socialistické. A přece to není tak. Z práce, kterou kdokoliv koná, se musí uhradit nejen to, čím žije pracující ale také to, čím žije celý národ, to, co národ, stát dává svým pracujícím. Z té práce si musíme vydělat na nové investice, na nové školy, opatrovny; z té práce si musíme vydělat na důchody penzistům, na stavby silnic, na rekreaci, na stavbu nemocnic atd. — Dříve se na práci pracujícího přizívoval kapitalista. V lidové demokracii není a nebude tohoto přizívnictví. Užitek z práce pracujících se celý vrací ku prospěchu pracujících.

Odstranili jsme kapitalismus. Ale je potřeba jít dále a vytvořit novou, socialistickou produktivitu. Kapitalistická produktivita stačila kapitalistům. Socialismus nemyslí na úzkou vrstvu majetných, myslí na národ, na celek pracujících; myslí i na ty, kteří za kapitalismu byli buď bez práce nebo živořili při mzdách, které nestačily na lidský život. A chceme-li všem pracujícím dát co největší kus z národního koláče, musíme se postarat o to, aby tento koláč byl co možná největší. Pak bude možno dát každému velmi slušnou mzdu, ale pak také z práce každého jednotlivce a z práce nás všech bude vyrůstat společný a velký blahobyt. — Kapitalismus dovedl zajistit blahobyt jen některým, málo početným; lidová demokracie chce blahobyt pro všechny pracující. Proto musí zvýšit výrobnost, proto musí vyrábět stále více, laciněji, rychleji, dovedněji, s menší spotřebou hmot a surovin, lidských sil a energie. To je také smysl socialistického soutěžení; to je smysl zpeřování norem, údernictví atd. Četné příklady nám už ukazují, že to jde, vezme-li se to dobře do rukou a že získá jak pracující, který si více vydělá, ale tak i celek, který dostává větší, lepší výrobu.

Na západě jsou miliony nezaměstnaných a my hledáme, kde jak bychom našli ještě další ruce, které by mohly ještě pilně pracovat, ruce, které by se na nových místech osvědčily a zasloužily více než na místech předchozích. Na západě si už národohospodáři marně lámou hlavu s nadvýrobou. U nás chceme zvyšovat výrobu, abychom mohli uspokojit hlad po zboží. Máme před sebou ne snadný, ne lehký, ale krásný úkol: zvyšovat výrobu, abychom mohli dát lidem vše, co potřebují. Proto musíme hledat všechny cesty a prostředky, které mohou zvýšit naši výrobu a výrobnost. Hlavní myšlenkou musí být: ať každý začíná u sebe. Druhým se to snadno radí, ale u sebe je ně-

Stát hospodaří vodou

Katastrofální sucho v roce 1947 upozornilo naléhavě na vodní problémy v naší republice, které se tíživě projevují v některých krajích již po řadu let. Vyskytují se názory, že v našich krajích dochází k pozvolnému vysychání, že vodní srážky jsou čím dále nižší a pod. Po vodohospodářské stránce je naše státní území potud ve zvláštní situaci, že se rozkládá na horních tocích řek, plynoucích do tří moří, tedy možno říci na střeše střední Evropy. Je proto ve svém vodním hospodářství odkázáno na srážky, které pak odplývají z našeho území. Srážky jsou velmi nerovnoměrně rozděleny průběhem roku, takže po jarních přívalech vod nastává suché období pravidelně až do podzimu, které se pak může projevit velmi nepříznivě nejen v našem zemědělství, ale i v zásobování obyvatelstva vodou i v jímání vody pro průmyslové účely.

Již při sestavování prvního pětiletého plánu se ukázalo, jak důležitým činitelem je v našem hospodářství voda. Přikročuje se proto i k plánování celého vodního hospodářství, jež v našich poměrech tvoří nedělitelný hospodářský úsek, a musí být plánováno jako celek. Na podkladě usnesení vlády z 21. prosince 1948 se přistupuje k obsáhlým pra-

cím na státním vodohospodářském plánu, kterými ministr techniky pověřil Ústřední vodohospodářskou kancelář s pracovními skupinami v Praze, v Brně a v Bratislavě. Působnost první pracovní skupiny vztahuje se na povodí Labe, druhé skupiny na povodí řek Moravy a Odry a působnost bratislavské skupiny na povodí Dunaje, vyjímajíc moravskou část řeky Moravy.

V etapách, rozpočtených do roku 1952, se provádí průzkum současného stavu přírodních vodohospodářských poměrů, jeho rozbor a vypracovávají se návrhy vhodných opatření, jimiž by se optimálním způsobem využívalo možností daných přírodních poměrů. Průzkum srážkových poměrů na našem území v období více než 100 let, prokázal, že srážek neubývá, že však se projevuje oteplení našeho klimatu a tím i větší výpary. Neblahým zásahem do našich vodohospodářských poměrů bylo vysazování jehličnatých monokultur, rušení rybníků i zmenšování celkové plochy lesů. Hlavním úkolem bude vyrovnávání odtoků jarních vod pomocí soustavy přehrad. Vodohospodářské propočty musí být základem při plánování nových průmyslových i obytných investic.

Nové bezalkoholové restaurace v duchu budovatel. úsilí

V zájmu budovatelského úsilí je veden boj proti alkoholismu jako nepříteli výrobnosti a zdraví pracujícího lidu. Za kapitalismu bylo dělnictvo záměrně zamořováno tímto zhoubným jedem, dnes je snaha po uvědoměním a dobrovolném ostřížlivění. Vznikají proto bezalkoholové restaurace. V Brně byla otevřena taková restaurace zásluhou lékaře MUDra E. Žalmana. Bezalkoholové restaurace nejen nebudou podávat alkoholové nápoje, ale nebudou ani zamořovány kouřem z cigaret, doutníků a dýmek. Budou to restaurace nekuřácké. Lékaři nejlépe vědí, jaké škody na lidském zdraví způsobuje jak alkohol, tak nikotin. Proto nepřekvapuje, že brněnský příklad táhne. Podobné alkoholové i nekuřácké restaurace zařizují také jiná města, na př. Ostrava, Liberec, Plzeň, Košice, Bratislava a pod.

Restaurace bez pití alkoholu a bez kouření stane se i restaurací rodinnou. Rodiče budou moci bráti s sebou do těchto restaurací děti a strávit tam s nimi chvíle zábavy i oddechu.

kdy velmi těžko začínat.

K většímu blahobytu se dostaneme jen společnou prací a jen tehdy, začne-li každý u sebe. I zde platí, že každé začátky jsou těžké; ale už je mnoho případů, které velmi názorně ukazují, že to jde a že tato cesta jistě vede k většímu blahobytu.

V kavárně, bez atmosféry přeplněné kouřem a výpary alkoholu, si každý v klidu přečte noviny a obrázkové časopisy, nebo si zahraje šach a nebude si přitom kazit zdraví. Bude to pravé osvěžení v prostoru nezaměstnaném kouřem, v jasné, dobře větrané místnosti. O alkoholu se neprávem říká, že posiluje, nebo dokonce že je výživný. Nesprávně bylo o něm tvrzeno, že je jakýmsi tekutým chlebem. Tuto falešnou pověru odmítá lékař, který zpravidla nemocnému zakazuje pít alkoholu a kouření, jako první příkaz, podmiňující uzdravení a navrácení sil. Na mnohých léčebných klinikách jako podmínku léčení vyžaduje lékař, aby pacient zanechal kouření, neboť to, co se léčením na zdraví napraví, kouřením se zase znovu ničí.

Bezalkoholové a nekuřácké restaurace brzy ukáží své přednosti. Vnesou do společenského života novou kulturní osvěžení. Vždyt bývalé „hostpody“ bývaly právem postrachem zvláště dělnických matek a také mnohá rodinná tragédie měla v nich svůj původ. Bez alkoholu a kouření to půjde v nových restauracích také, je proto, že je to v duchu nové socialistické budovatelské kultury. Bude ještě stále více měst, která se budou chtít pochlubit novým zdravotním typem restaurace. V zájmu zdraví národa a zvýšené výrobnosti je, aby tyto bezalkoholové a nekuřácké restaurace se rozšířily v největším počtu

Zprávy svazu

Volyňští na Šternbersku budují pomník padlým ve II. svět. válce

Odbočka Svazu Čechů z Volyně ve Šternberku přišla s iniciativou k vybudování důstojného památníku padlým příslušníkům rodin volyňských Čechů, usídlených na okrese Šternberském. Za tím účelem byla v květnu 1949 svolána poradní schůze všech důvěrníků odbočky v okrese. Schůze důvěrníku návrh jednohlasně přijali. Vybudování pomníku bude učena památka volyň, Čechů, tak hrdinsky položivších životy za osvobození své vlasti z drápů hitlerismu. Pomník ten má věčně připomínati lidstvu také hrůzy zbesilého řádění fašismu.

Pro umístění pomníku bylo zvoleno město Uničov, jako středisko okresu šternberského, město budoucnosti.

K provedení přípravných prací byl zvolen pětičlenný výbor, který byl pověřen zjištěním všech podmínek, souvisejících s výstavbou památníku. První cesta byla na místní národní výbor v Uničově, který po zjištění účelu se velmi příznivě k výstavbě pomníku zachoval a nabídl ta nejlepší místa pro pomník s podotknutím, že by si plně přáli, aby náš pomník sloužil za ozdobu města Uničova.

Po shlednutí několika přicházejících v úvahu míst padlo naše rozhodnutí na místo při sběhu dvou ulic: Mistra Jana Husa a ul. Střední. Prvá z nich jest nejživější ulicí v celém městě. Výběr místa plně vyhovuje našim požadavkům a svému významu pro pomník. Misto to jest takzvané milé tím, že právě na ulici Mistra Jana Husa jest usídleno nejvíce našich volyňských krajanů, což nám i po stránce naší pospolitosti příjemně lahodí.

Pak jsme se obrátili na krajské středisko moravských výtvarníků, kteří nám také s plným pochopením a ochotou vyšli vstříc a vyznačili nám ihned ze svého středu patrona, který se velmi ochotně našeho díla ujal a vytvořil nám podle našich námětů několik modelů na pomník ve fotografiích i v sádě. Po vážném posouzení několika modelů jsme se rozhodli na památník se sochou vojína—svobodovce se samopalem v ruce — klesajícího od smrtelného zásahu. Mistr sochař nám doporučil i mistry kamenické, kteří by mohli co nejlépe provést kamenické práce.

Pomník bude vytesán a vyhlazen z jemného hořického pískovce, pět

a půl metru výšky. Na pomníku budou kromě textu o účelu pomníku vyryta a vybarvena jména všech příslušníků rodin volyňských Čechů, usídlených v okrese šternberském, padlých ve II. svět. válce za osvobození Československa po boku Rudé armády, jakož i dole pod čarou umístěna a vyryta jména všech příslušníků rodin na šternbersku usazených, zahynulých následkem mimořádných poměrů v letech 1941 do konce 1946.

Položení základního kamene jsme se usnesli uskutečniti v památných květnových dnech 5. výročí dokončení bojů za osvobození Československa 7. května 1950.

Jest nám velice milým a příjemným a zároveň připomínkou i výstrahou, že položení základního kamene k pomníku volyňských Čechů v Uničově připadá právě na dny pátého výročí ukončení válečného běsnění a přistoupení k novému a lepšímu budování socialistického způsobu života v osvobozené vlasti.

Velice bychom si přáli, aby co nejvíce našich krajanů z celé republiky nás poctilo svojí návštěvou a tak vzdali hold oněm bojovníkům za lepší příští v naší budoucnosti. Přijďte se podívat na krásnou Moravu a rozvíjející se Uničovsko.

Věčná a světlá památka padlým zůstane neposkvrněna.

Odbočka SČZV — Šternberk.

Odklad splátek v r. 1949 — upozornění!

Reemigranty z Volyně, kteří požádali prostřednictvím Svazu Čechů z Volyně o odklad splátek v r. 1949 a zaslali včas Svazu zplnomocnění pro NPF k inkasu pohledávek na majetek zanechaný v SSSR, upozorňujeme, že jejich žádost bude určitě kladně vyřízena a že peníze, které od nich inkasovaly pro NPF lidové peněžní ústavy, budou jim určité vráceny. Stane se tak, až tyto peněžní ústavy obdrží příslušné pokyny od Národního pozemkového fondu při min. zemědělství v Praze.

Stává se také, že peněžní ústavy, neobdrževše od ústředí NPF v Praze tyto nové pokyny, postupují podle dosud platných a žádají po reemigrantech odvedení splátek. Upozorňujeme krajan, aby toto jednání peněžních ústavů je nezneklidňovalo, aby na ně nijak příkře nereagovali a vyčkali shora uvedených nových směrnic NPF.

Výzva ke všem členům Svazu Čechů z Volyně

Mnozí členové Svazu Čechů z Volyně neplní základní povinnost vůči naší organizaci a neplatí vůbec anebo velmi nepřesně členské příspěvky. Upozorňujeme je ještě jednou a velmi důrazně, že Svaz Čechů z Volyně se vydrží pouze z členských příspěvků. Prosíme je, aby si uvědomili, že nyní, když v krátké době dojde pravděpodobně k proplácení majetků, zanechaných v SSSR, jest nezbytně nutno udržet náš Svaz, aby mohl s úspěchem hájit zájmy všech reemigrantů z Volyně. Svaz Čechů z Volyně hájí zájmy a pomáhá všem našim krajanům. Jeho služeb tedy používají i nečlenové, kteří příspěvky neplatí. Jsou to svého druhu přživníci.

Vzhledem ke shora uvedenému a vzhledem k tomu, že na 4. valné hromadě bylo usneseno, že Svaz Čechů z Volyně bude v první řadě vyřizovat záležitosti svých členů, vybízíme všechny „nečleny“, aby i oni splnili svoji povinnost vůči našemu celku tím, že se přihlásí za členy a že budou řádně platit členské příspěvky, které obnáší pouze 100 Kčs ročně. Přihlášky za člena a složenky zašleme na požádání.

Ještě jednou upozorňujeme všechny reemigranty z Volyně, že čím více členů bude mít náš Svaz, tím větší váhu bude mít jeho slovo v jednání s úřady o záležitostech reemigrantů.

Upozorňujeme nakonec ty členy SČZV, kteří nemají dosud vyrovnány členské příspěvky, že v těchto dnech obdrží vyplněnou složenku, anebo že se u nich ohlásí jejich listonoš s výběrkovou poukázkou, který bude žádat o vyrovnání členského za minulá léta.

Apelujeme na všechny: využijte této příležitosti, přijměte složenku a listonoše s úsměvem a pochopením, poukažte nám dlužné Vámi částky a ještě jednou dokažte, že vzaté na sebe povinnosti plníte! Nedopusťte k tomu, abychom Vás upomínali ještě jednou, neboť upomínání stojí peníze, které můžeme použít pro jiné prospěšnější našemu celku účely.

Žádáme okresní výbory SČZV, aby otázku placení členských příspěvků dali na pořad příští výborové schůze, aby této otázce věnovali větší pozornost a aby zaslali ústředí v Žatci seznam těch členů odboček, kteří členské neplatí a přes upozornění odmítají tak učinit.

Zájezd do Uničova. V případě, že by se projevil zájem mezi našimi krajany na Žatecku a okolí o zájezd do Uničova ve dnech 6.—7. května t. r. u příležitosti položení základního kamene k pomníku padlým vol. Čechům, jejichž rodinní příslušníci jsou osídleni na Šternbersku, Svaz Čechů z Volyně uspořádá zájezd autokarem tam i zpět. Přihlášky ve Svazu nebo v redakci Věrné stráže nejpozději do 25. dubna t. r.

Splácení zemědělských usedlostí v ČSR pohledávkami z SSSR

Na četné dotazy našich krajanů o způsobu náhrady převzatých zemědělských usedlostí pohledávkami, které mají na území SSSR, sdělujeme, že NPF z celého obnosu pohledávek, které dostal k dispozici, odpočítá si jen tu částku, kterou mu přidělce dluží ke dni splácení těchto pohledávek Národní bankou Československa, resp. jiným ústavem, jemuž bude jejich proplácení ověřeno. To znamená, že jestli tyto pohledávky bude Národní banka proplácet ještě tento rok, NPF si odečte splátku na rok 1950 a příp. jiné do tohoto roku nezaplacené splátky. Přebytek bude pak přidělci vyplacen v hotovosti.

Placení zásob převzatých v r. 1945

V čís. 12—13 Věrné stráže ze dne 17. března t. r. jsme vyzvali reemigranty z Volyně, býv. příslušníky čs. zahr. arm. ze SSSR, aby hlásili Svazu Čechů z Volyně v Žatci, jak jim byly oceněny zásoby, které převzali na svěřených jim zem. usedlostech po žních v r. 1945.

Vzhledem k tomu, že o důvodech této výzvy šíří se mezi krajany různé dohady, sdělujeme toto:

Dne 30 září 1949 zaslali jsme příslušným úřadům v Praze žádost, aby po bývalých příslušnících čs. zahr. arm. ze SSSR, kteří po válce konali další voj. službu v útvech obsadivších pohraničí, nebyla požadována náhrada za zásoby převzaté na přidělených jim zem. usedlostech, neboť byli ne z vlastní viny osídleni až po žních 1945. Ve srovnání s jinými osídlenci, kteří přišli na usedlosti hned v květnu 1945 a úrodu sklízeli sami, by byli tito přidělci zkracováni.

Národní pozemkový fond při min. zemědělství nám odpověděl, že nemůže zaujmouti k naší žádosti stanovisko, dokud mu nebude znám finanční dosah našeho požadavku. Proto nás žádá o seznam osob, přicházejících v úvahu a o uvedení částek, které mají být z titulu úhrady za zásoby převzaté v r. 1945 zaplacený.

Výzva ve Věrné stráži však znamená, že naše žádost byla již kladně vyřízena a že osoby, o něž se jedná, nemusí tyto zásoby platit. O výsledcích naší žádosti budeme informovat krajany ihned, jakmile bude vyřízena.

3. olympiáda lidového umění a tvorby vol. Čechů Oznamujeme předběžně všem zájemcům, že třetí olympiáda lidového umění a tvorby vol. Čechů se bude letos konat začátkem července na Moravě. Přihlášky se budou zasílat a přijímat během května. Podmínky soutěže budou obdobné jako v minulých letech. Bližší podrobnosti budou uveřejněny později. Soubory i jednotlivci, připravte se dobře!

S potěšením oznamujeme naši krajské veřejnosti, že jsme obdrželi od vol. Čechů ze Zvonovic, okres Vyškov na Moravě zprávu, že společně se starousedlíky založili Jednotné zemědělské družstvo a předsedou zvolili krajana Vladimíra Říhu. Jsme přesvědčeni, že JZD ve Zvonovicích bude družstvem vzorným a přejeme mu úspěšný a rychlý růst a rozkvět.

Odbočka Svazu Čechů z Volyně se sídlem v Loděnicích, okr. Mor. Krumlov, dříve Mikulov, pořádala pomlázkovou taneční zábavu v pondělí 10. IV. 1950, na níž krajané věnovali tyto dobrovolné příspěvky: obec Loděnice 2.575,— Kčs, Malešovice 1.230,— Kčs, Pohořelice 1.150 Kčs, Odovice 1.050,— Kčs, Vlasatice 650,— Kčs, Sumice 600,— Kčs, Němčičky 500,— Kčs, Kupařovice 500,— Kčs, Smolín 245,— Kčs. — Všem dárčům a účastníkům srdečně děkujeme. Čistý výtěžek byl rozdělen následovně: 50% bylo ponecháno pro účely odbočky, 2.332,— Kčs bylo odvedeno ústředí SČzV v Žatci a 2.000,— Kčs věnováno na tisk, fond Věrné stráže. Při této příležitosti připomínáme všem členům naší odbočky, kteří nezaplátili dosud členské příspěvky za rok 1949 a 1950, aby tak učinili co nejdříve.

Výbor odbočky SČzV v Loděnicích.

Soc. komise SČzV

se zabývala na své schůzi dne 3. 4. 1950 došlými žádostmi o poskytnutí jednorázové výpomoci a rozhodla takto:

a) Výpomoc byla poskytnuta těmto krajanům:

1. Jarosl. Možíš, Drahouš 36, okr. Podbořany — 1.000,— Kčs.
2. Marie Gollová, Drahouš 21, okr. Podbořany — 1.500,— Kčs.
3. Antonín Zedník, Blšany 104, okr. Podbořany — 1.000,— Kčs.
4. Anna Hejdová, Podbořany, Cyrila a Metoděje 63 — 500,— Kčs.
5. Vlad. Anděl, Stará Role u K. V. — 1.000,— Kčs.
6. Marie Malá, Podbořany, Kostelní 73 — 1.000,— Kčs.
7. Vlad. Chocholouš, Praha II, v Jámech 6 — 1.000,— Kčs.

b) Žádosti Lib. **Andrsových**, Žatec, Leninova 1109, **Alex. Millera**, Hlubavny 23, okr. Podbořany, **Marie Horníkové**, Město Teplá 63, **Věry Šimoníčkové**, Holedčec 10, okr. Žatec,

Vlad. Hrona, Dubčany 4, okr. Žatec, **Anežky Irové**, t. č. Mariánské Lázně, **Alex. Kabila**, Vys. Jamné 1, okres M. Lázně byly zamítnuty.

c) Br. **Josefu Foitřkovi**, Desná v Jiz. horách, byla poskytnuta na udržování dcery ve VŠV v Žatci půjčka ve výši 3.000,— Kčs s tím, že jí vrátí až se zlepší jeho finanční situace.

Budujeme sociální fond

Dne 27. března t. r. na pohřbu p. Anděly Štechové v Podbořanech bylo sebráno pro vdovy a sirotky po padlých na podnět p. Josefa Holáčka z Kounova Kčs 1.025,—. Srdečně děkujeme štedrým dárčům a vyslovujeme pozůstalým upřímnou soustrast.

Pište nám! Podle usnesení valné hromady SČzV budou u každé odbočky určeni stálí dopisovatelé Věrné stráže. Žádáme všechny odbočky, aby redakci ihned oznámily jejich jména a adresy. Obracíme se však i na ostatní krajany s prosbou, aby nám co nejvíce psali o svém životě a práci v obcích, o svých problémech, těžkostech i dobrých výsledcích. Pište o tom, jak se vol. Češi uplatňují ve veřejném životě, JZD a jinde. Neříkejte, že nevíte, jak to napsat. Na úpravě nezáleží. Tu si provedeme sami. Ani těch chyb se nebojte. Na ty vůbec nedáme. Mnozí krajané, zvláště starší, si stěžují, že češtinu neovládají pismem. Pište proto rusky, ukrajinsky nebo polsky. Přijímáme všechno a za vše jsme vděční. Jen když to bude věcné a poslouží našim čtenářům.

Z administrace: Vincenc Egert, který nám zaslal 200,— Kčs, podaných na pošt. úřadě v České Třebové se vyzývá, aby oznámil, na jaký účel byly peníze zaslány a udal čitelné jméno své obce.

Upozorňujeme čtenáře, že máme na skladě vázané ročníky Věrné stráže — roč. IV. a rok 1949. Cena 170 Kčs. Zájemcům, kteří učiní objednávku, zašleme knihu na dobírku.

Tiskový fond SČzV

Na křtinách u **Josefa Málka** v Řežové, okr. Děčín, bylo vybráno na podnět prof. **Zach. Vomáčky** 1250 Kčs na tiskový fond.

Děkujeme co nejsrději všem štedrým dárčům a malému **Josefovi** přejeme „mnogaja leta“.

Na mimořádné valné hromadě odbočky Svazu Čechů z Volyně v Horšovském Týně bylo sebráno 1.225,— Kčs na tisk. fond. — Vyslovujeme všem dárčům a vedení odbočky SCZV za iniciativu srdečný dík.

Na zasnubách bratra Radislava Vodrážky s Vlastou Stryjovou ve Vysočanech, okr. Žatec, konaných dne 12. 3. 1950, bylo vybráno 650 Kčs na tiskový fond. Srdečně děkujeme všem dárčům a milým snoubencům blahopřejeme.

Hrdina Vladimír, Kraslice, Zelená Hora č. 82 věnoval na tisk. fond 150,— Kčs. — Srdečný dík!

Maulerová Helena, Hevlín n. Dyjí věnovala 50,— Kčs na tisk. fond. — Srdečně děkujeme.

Kusevičová M., Bilovec, ul. Opavská 641, věnovala 100,— Kčs na tisk. fond. — Srdečně děkujeme!

Malý oznamovatel

Oznámení

Matice Svatovojtěšská v Kounově pořádá v neděli dne 23. dubna 1950 tradiční pouť u kostela sv. Vojtěcha na Rovinách.

P o ř a d :

8,30 hod.: odchod s hudbou ke kostelíku

9,00 hod.: slavná mše svatá s požehnáním svatými ostatky sv. Vojtěcha

10,00 hod.: koncert hudby ROH

12,00 hod.: odchod do obce.

K hojně účasti srdečně zve Matice Svatovojtěšská.

CIS — cestovní informační služba Žatec — ČEDOK, n. p., zastupitelství č. 0506, pořádá dne 30. IV. 1950 **autokarový zájezd do Prahy**. Dopolnedne prohlídka Prahy (Staroměstské radnice, židovského hřbitova, Hradu, Vladisl. a Španělského sálu, Chrámu sv. Víta a Valdštýnského paláce). Cena Kčs 270,— za osobu. Přihlášky přijímá CIS, cestovní informační služba, Žatec, nám. Dr. E. Beneše 149, tel. 732 do 26. IV. t. r. Informujte se o našich dalších zájezdech, rádi vám posloužíme. Upozorňujeme vás na akci „Cestovní spojení“ Čedoku, které vám umožní krásnou a bezstarostnou dovolenou. Veškeré informace bezplatně a spolehlivě.

Prodám Jawu 500 s pantoflíčkem v bezv. stavu — 55.000. Evžen Petříček, Honezovice č. 10, p. Stod u Plzně.

Blahopřání

Drahému talínkovi **Václavu Holcovi** k jeho sedmdesátým narozeninám přejí do dalšího života mnoho zdraví, síly a spokojenosti **manželka, syn, snacha, dcera, zeť a vnučka.**

Blahopřání

Dne 10. dubna 1950 byli oddáni v pravosl. chrámu v Žatci Alexandr Macháček s Věrou Korábovou. K jejich sňatku co nejsrdečněji blahopřejí

Kola a Lída.

Blahopřání. Br. Ivanu Kogutičovi, býv. členu kult. skup. volyňské mládeže „Žatec“, který vstoupil se sl. Irenou Dykastovou do stavu manželského, blahopřejí a přejí v nastoupené cestě hodně radosti a spokojenosti **kolegyně a kolegové ze Souboru.**

Hledám Josefa Válka, syna Metoděje z Ulbárova „u říčky“. Vladimír Najmon, Suchdol n. O., okr. Nový Jičín.

Vladislav Vejnar, posledně bytem v Malované na Volyni, nechť se přihlásí na adresu: Vladimír Mojdl, Javoří č. 36, p. Maletín, okr. Zábřeh na Moravě.

Pátrá se po pobytu Jana Pýnce, nar. 1894 a jeho manželky Kateřiny nar. 1894. Jmenování bydleli původně v Polsku, Žukov, okr. Lublín, kde měli zem. usedlost. V srpnu 1944 odešli vstříc Rudé armádě na Volyň a od té doby nepodalí o sobě zpráv. Jakékoliv zprávy zašlete do týdne na Svaz Čechů z Volyně, Žatec.

Koupím motocykl Č. Z. 125 r. výr. 48—49. J. Krof, Žatec, nám. Nerudovo čp. 390-49. Jen v dobrém stavu.

Koupím 1 pár středních koní. Zn.: „?ejte cenu.“ - Do adm. t. l.

Poučkování. Církevní obec pravoslavná v Žatci děkuje za dar 1.000,— Kčs, který byl věnován zdejší církvi

u příležitosti křtu Vladimíra Lešáka z Měcholup hosty na podnět p. Václava Šebka, Emilie Lešákové a dědečka Josefa Koláře. Přejeme malému Vladíčkovi, rodičům jeho jakož i dědečkovi a babičce hojného požehnání Božího!

Poděkování. Církevní obec pravoslavná v Žatci děkuje touto cestou za dar 1.240,— Kčs, který byl u příležitosti svatby sl. Věry Korábové z Lipna s panem Alexandrem Macháčkem vybrán od svatebčanů jako dar ve prospěch zdejší církve na podnět Vladimíra Budinského a Josefa Macháčka. Šlechtným dárčům vyslovujeme naše „Zaplať Bůh“, milým novomanželům pak hojnost požehnání Božího!

Volyňáčka - Volyňáčkám!

Milé sestry, mám na srdci dvě věci, o kterých bych si ráda s Vámi krátce pohovořila. Předně je to náš milý časopis „Věrná stráž“, kterou bychom měly nejen čísti, ale také rozšiřovat i a do ní psát. Myslím, že nás všechny zajímají popisy obcí, povídky a i jiné čtení. Moje rodina společně si přečte každé číslo a pak je uloží na jisté místo, aby se mohlo vyhledat bez obtíží potřebné poučení. Proto mně to překvapilo, když jsem kdesi viděla, že ještě ani nepřečtené číslo se používá na balení. V tom my ženy můžeme zjednat nápravu a také se postarat, aby „Věrná stráž“ byla včas předplacena.

A teď to druhé. Často slyšíme chválu na volyňské Čechy. Zachovejme si dobré vlastnosti, pro které nás dávají za příklad a poučujme se, v čem jsme nevědomi, ale nepřijímejme zvyky, které nás hýzdí. A ty zvyky jsou lež a brání jména Božího nadarmo. Při každém údivu, hněvivém projevu a všelijaké řeči slyšíme pronášet svatá jména: „Ježíš, Maria!“

Jméno Pána Ježíše jest nad každé jiné jméno a proto Bible kralická nás učí: „Protož známo vám buď, že žádný v Duchu Božím mluvě, nezlořečí Ježíši a žádný nemůže říci Pán Ježíš, jedině v Duchu svatém.“

Znáte také přikázání Boží: „Nevezmeš jména Hospodina Boha svého nadarmo“... Nedbání tohoto přikázání neslouží ke cti žádnému Čechu, ať je kteréhokoliv náboženství aneb vyznání. A pro věřícího je hrozné slyšet časté zneužívání svatých jmen Ježíše a Marie matky Páně.

My ženy a matky můžeme zvláště přispět k tomu, aby v našich rodinách vládla úcta k Pánu Bohu a svatým věcem. To není zpátečnictví. Slušný člověk, třebaš bez víry, nebere jméno Boží nadarmo.

Přijměte to ne jako napomínání, ale jako slovo vytrysklé ze srdce k našemu společnému dobru

Zdraví Vás Volyňáčka.

Co máme vědět o chovu drůbeže

Chceme-li být spokojeni s chovem drůbeže, musíme se o něj zajímat. Dnes aestaci jen krmit obilím, to by se rozhodně nevyplatilo. Na krmení záleží mnoho, nejen to, vyplatí-li se slepice nosností, ale také jakost vajec a hlavně úspěšné lhnutí a odchov kuřat. Neodůd se rozepisovat podrobně, ale jen tak, jak má být to možné dovolit.

Krmení drůbeže dělíme na dvě hlavní otázky: 1. čím krmit, 2. kdy a jak krmit. Z praxe víme, že z podaného krmiva spotřebuje slepice 75–80% pouze pro udržování vlastní životnosti a teprve zbytek je určen pro vaječnou nosnost. Z toho vidíme, že předkládané krmivo musí být skutečně jakostní a v dostatečném množství, aby nosnice udrželo v dobrém stavu, neboť se od ní žádá, aby za jeden rok snesla nejméně 4krát takovou váhu vajec, kolik váží sama. Dostatek krmiva je žádoucí již pro velkou pohyblivost slepice její tělesnou teplotu, která činí 41,5 stupně C. V důsledku toho spotřebuje a stráví mnohem rychleji krmivo proti ostatním zvířatům. Tím je také odůvodněna velká šánka dobré nosnice pro krmivo, neboť její zažívací orgány, které jsou poměrně krátké, požitá krmiva rychle zpracují. Krmivo, které projde voletem a končí ve střevě trusem, potřebuje k tomu necelou hodinu. Není možné proto krmit tak, jak jsme byli zvyklí na Volyni. Nebudu psát o chemikáliích, které se teď ani nedostanou, jako rybí moučka nebo rybí tuk. Ale pokusím se nastínit z většího příklad dobrého krmení. Ovšem, hlavní předpoklad

je travnatý výběh! Nezapomínejte na to, že na dvorku kamenem dlážděném, kdybyste slepicím předkládali dorty, tak vám neponesou a nebudou zdravé. Travnatý výběh musí slepice mít. Na jedno místo dáváme popel, a to nejenom proto, že se tam slepice „pelichají“, ale mají tam látky, které potřebují, a sem tam si zobnou. Jiné, jako fosfor, vápno a různé soli, draslo, hořčič, sojčík, železo a pod. jsou nutné k tvoření krevních buněk, stavbě kostí, svalstva, peří a rohoviny. Tyto látky jsou poněkud obsaženy v zeleném krmivu. A tady je to tajemství — proč zelený výběh! Jestliže slepice nemají přístup k zelenému výběhu, odnese to procento lhnutí, snáší slabé skřápký na vejcích a kuřata začínají hynout. Co se týče zelené pastvy, každá je dobrá, ale nejlepší je jetel, vojtěška a špenát. Nic nenahradí tyto rostliny, ani chemické minerální. Rybí moučka není a je to škoda, neboť je to důležitý příměšek v krmení. Pak se kuřata dobře opeřují, ale když rybí moučka není, tedy do mýchánice přidáme trochu kuchyňské soli, ale jen v malém množství, jinak můžeme způsobit otravu. Sól je třeba drůbeži k tvoření žaludečních šťáv a vajec, jinak kuřata a nosnice špatně tráví a nejsou tolik odolná proti nemocem.

Voda je důležitá. Nedostatek vody nebo i nečistá voda na dvoře, močůvka je katastrofou pro chov drůbeže. Voda musí být čistá. Také říční písek musí být, neb ten nahrazuje slepicí a kuřatům zuby.

Podle tabulky poznáte, které krmivo co obsahuje.

	bílkovin	tuku	uhlohydrátů	bez dusíkatých
Červený jetel mladý				
vojtěška mladá	3.0	0.6	6.0	7.3
tráva	4.5	0.3	4.2	4.8
kopřivy	2.6	0.6	6.8	8.1
brambory	2.6	0.8	5.5	7.3
pšenice	1.5	—	18.6	18.6
pšeničné otruby	9.6	0.8	59.7	61.5
oves	10.2	2.4	30.1	35.6
ječmen	7.9	3.9	41.0	51.0
kukuřice	7.3	1.1	54.4	56.9
proso	7.1	3.7	60.0	68.5
boby	6.1	3.4	40.4	48.2
hrách	20.5	0.4	43.9	44.8
sušený červený jetel	18.0	1.2	45.1	47.9
sušená vojtěška	8.5	1.5	21.5	22.7
mléko plnotučné	8.9	1.0	18.3	20.6
mléko odstředěné	3.3	3.6	4.6	12.9
podmáslí	3.6	0.2	4.5	5.0
rybí moučka bez tuku	3.3	0.9	3.3	5.4
krvní moučka	54.8	4.5	—	10.4
kostní šrot	76.0	—	—	—
řízky z cukrovky	35.4	8.9	—	—
pivovarské mláto sušené	1.4	—	74.2	74.2
	13.3	2.6	—	28.6

Co nám říká tato tabulka? Máme jasny obraz, proč se má krmit směsí, která by obsahovala všechny živiny, abychom zdárně mohli provést chov. Kam to vede, když krmíme jen samými brambory? Přece bílkoviny, tuky a uhlohydráty jsou podstatou krmení. Ovšem má-li slepice jednoho krmiva mnoho a druhé schází, vezme si jen tolik, kolik potřebuje a ostatní jde na zmar, čili zbytečně jí tolik dáváme. Zrní je lépe, když drtíme, oves a ječmen v zimě necháme těž vyklíčit. Žito není žádné krmivo pro drůbež a proto ho také neradí jedit.

Pokusím se zde uvést nějaké tabulky, jak máme si zhotovit mýchánici. Tak pro kuřata. Cs. sestava:

- 3 díly kukuřičného šrotu, prosátého,
- 2 díly pšeničného šrotu,
- 2 díly ovesného šrotu,

- 2 díly ječného šrotu,
- 8 dílů zeleného krmiva,
- 1 díl kostní moučky,
- 1 díl rybí moučky nebo čistého rybího tuku.

Jest nutno poznamenat, že v zeleném krmivu se dobře osvědčily kopřivy.

Americká sestava:
 4 díly kukuřičného šrotu,
 2 díly kvalitních pšeničných otrub,
 1,5 dílu zadní žitné mouky,
 2 díly jemné ovesné mouky,
 1 díl kostní moučky,
 1 díl masové moučky,
 0,5 dílu kostní moučky,
 5 kapek rybího tuku, špetku rybí moučky aneb špetičku kuchyňské soli. Takových podobných tabulek je mnoho, a každý chovatel si ukládá svoji, ovšem moc by se na těchto tabulkách nedalo

měnit, chceme-li řádně odchovat kuřata. Ovšem nezapomenout na travnatý výběh, říční písek a čistou vodu!

Co se týče mýchánice pro nosnice, doporučuje se mnoho tabulek, ale já pokládám za nejlepší tabulku americké sestavy:

- 1 díl pšeničných otrub,
- 1 díl zadní pšeničné mouky,
- 1 díl kukuřičné mouky,
- 1 díl ovesné moučky,
- 1 díl masové moučky, špetku soli aneb několik kapek rybího tuku.

K tomu se předkládá tato sestava zrní:
 5 dílů hrubě šrotované kukuřice,
 2 díly pšenice,
 2 díly ječmene,

1 díl dobrého drceného ovsu. Zrnitou směs předkládáme hlavně na noc. Do mýchánice občas přimícháme vařené brambory, ale pozor — ne často! Do mýchánice můžeme dávat jiné krmivo, podle toho, co drůbež potřebuje. Kuřatům dodáváme do mýchánice tvaroh nebo čerstvé podmáslí, kteréžto jsou bohaté na bílkoviny.

A teď, kdy krmit? Péče o nastávající nosnice a o nosnice musí být všestranná. Starším slepicím, které jsou připraveny pro snůšku zimních vajec (jako Rhode Islandky), jež se použijí k lhnutí a pod., se nepředkládá od října do prosince masová ani rybí moučka, aby nestloustly! Krmíme brzy ráno a také se jim v době dlouhých nocí svítí, aby se zkrátila noc. Sotva slepice sleze se řadu, má již mít připraveno krmivo. Normálně krmíme drůbež třikrát denně, a to vždy ve stejnou dobu. Pozor na pelichání, v tu dobu dbáme o slepice a krmíme velmi vydatně, čímž pelichání dobu zkrátíme.

Bude nás zajímat také, jaké je chemické složení vajec. Tak jedno vejce obsahuje: 73,67% vody, 12,50% bílkovin, 12% tuku, 0,67% bezdusíkatých látek a zbytek tvoří různé soli a minerální. Skořápka: 97% uhlíkatanu vápenatého, 2% fosforečnanu vápenatého a 1% sloučeniny železa a hořčičku. Zde můžeme si udělat obraz, podle síly krmiva, co vše musí slepice dostat, aby mohla vyživit sebe a snášet vejce. Proto také skořápky vajec neházíme do popela, nýbrž usušíme, rozdrtíme a dáme do mýchánice.

Nezapomínejte také na kontrolu slepic! Když nesnese slepice více než 140 vajec ročně, vyřadit ji z chovu, taková délka než dva roky. Věnujte jen trochu pozornost krmení slepic a uvidíte, že budete spokojeni. Usušte si mladé zelené kopřivy na zírnu a pak je domíchejte do mýchánice, budete překvapeni ve snůšce a zdraví slepic. Denní dávka pro jednu slepici: 5 dkg jakostního zrní, 5 dkg suché mýchánice. Za silných mrazů až 7 dkg zrní.

Nezapomínejte, že dobrý odchov kuřat je zárukou, že budeme mít dobré nosnice.

Jiří Klásek.

Nakladat. českých zemědělců Brázd, Praha II, Lützowova 3, vydalo v knižnici Rádece zeměděle jako sv. 104 odbornou knihu Ing. J. Sedláčka: Zemědělské stroje a jejich obsluha. Naši zemědělci se dnes již neobejdou bez nových a výkonných zemědělských strojů. Proto byla vydána tato příručka, která poučí rolníky o stávajících i nových strojích a o jejich správné obsluze. 168 stran, 89 obrázků, cena 42 Kčs.

Dějiny české Volyně

13. pokračování

Dr. J. Folprecht*

Poněvadž pak byly shledány gubernským úředníkem Voroninem ještě další nedostatky v organizaci volynských Čechů, při nichž bylo pozorováno i nesoulady mezi kněžími a Čechy vůbec, počala vláda přistupovati k opatřením energičtějším. Shledáno nedostatečné husitství, nedostatek styků kněží s farníky pro veliké vzdálenosti, byli pozváni všichni tři kněží k poradě do Kyjeva.

Po této poradě kněží podali dne 28. listopadu 1878 vládě tyto návrhy: aby byla pro českou církev (jak se vyjadřoval Hrdlička) přijata dogmata křesťanské církve před rozdělením v IX. stol., aby liturgickým jazykem byla čeština a obřady původní církve bez papežských příměsků, aby zařízení kostelů bylo provedeno podle starých křesťanských chrámů.

Přitom kněží se hlásili s podmínkami, nutnými k provedení těchto navrhovaných směrnic: zřízení nových tří far; vytvoření rady kněží českých; postavili českou církev právně na roveň jiným církvím a přijmou ji pod ochranu vlády; zlepšiti kněžské platy; dát jim právo dozoru nad školami a učiteli; dovoliti novým osadníkům kupovati půdu jen pod podmínkou, přiznají-li se ku pravoslavnosti nebo k českému husitství; poskytnouti prostředků k vydržování české církve; pověřiti jednoho z kněží stykem a plnou mocí s osadami, které nemají dosud spojení s českou církví.¹⁾

Gubernátor vcelku souhlasil s těmito návrhy, rovněž ministr vnitra Makov, který dodal, že z Čechů je nutno vytvořiti jádro, z něhož se musí rozvíti a rozšířiti husitské učení a že směrnice, na kterých je třeba postaviti vyznání Čechů, musí býti postaveny úplně souhlasu mezi představiteli husitského učení, bez jakéhokoliv donucování se strany pravosl., ať duchovní, ať světské.

Poněvadž jim byla ponechána tato volnost, neshodli se.

První sobor kvasilovský

Rusové učinili tento další pokus. Svolali jej na den 14. srpna 1880.

Na poměrně slabé účasti je viděti, jak nábož. nesrovnatelné byly tehdejší poměry české na Volyni. Všeobecně byli Volyňští znechuceni tím, že každý z kněží konal a hlásal něco jiného a žádný z nich nebyl v ničem důsledný, což vedlo českou volyň. všeobecnost k nejistotám a méněcím se sympatiím jednak k církvím ji obklopujícím, jednak k nejasným a málo promyšleným náboženským směrům, které hlásali anebo v kterých se bezradně potáceli mladí a nábož. rozpolcení kněží.

Na sjezd přibylí všichni tři kněží, čtyři učitelé (z dvaceti šesti) a 53 delegátů ze sedmi osad, 34 osad nezúčastnilo se sjezdu vůbec.

Tento tak zjevný nezáměr ovšem nesvědčí příznivě o ideovém stavu našich osadníků. Není lze ani věřiti, že by kněží nebyli za svého už desetiletého působení dovedli ukázati, jak je tato náboženská otázka pro osadníky důležitá. Nelze uvěřiti, že by starosti hmotné a hospodářské zaujaly tak cele komplex našich osadníků, tradičně nábožensky založený, ovšem také v téměř směru i rozleptávaný a že by se byl nemohl v nich vzbuditi zájem o věci náboženské, zde tak pevně spojené s politickými a existenčními.

Olič promluvil jako první řečník na sjezdu kvasilovském²⁾ o tom, že nejde o nic menšího než o žádoucí spojení všech Čechů různých křesťanských vyznání v jednu národní českou církev a položil hlavní důraz na to, že toto spojení jest možné jen na základě svobody svědomí, v níž nikdo nesmí býti omezován.

Hlavním řečníkem byl farář Hrdlička, který podal návrh, jak má býti česká církev ustavena. Jako zvolený předseda sjezdu pravil: Máje na vědomí zásady svobody svědomí, náboženské snášenlivosti, nacionálnosti, pravé počestnosti a mravnosti, navrhuji hlavní zásady české církve na Volyni, která, aby se nestala pouze přechodnou sektou, musí přijmouti za svůj základ výsledky náboženského dění za časů obnovení církve v Čechách, po Janu Husovi, výsledky, snesené v české konfesi z r. 1535,

která užívá v Rusku občanského práva už více než 200 let.

Vypracováním ústavy české církve byli kromě tří kněží pověřeni Josef Olič, Josef Martinek, František Rejch a Josef Zedník. Bylo pak ještě rozhodnuto požádati vládu o zřízení ještě čtyř míst kněžských a farností českých.

Neshodu do tohoto kvasilovského církevního sněmu vnesl opět český kněz, tentokrát Jan Saska. Doporučoval církev starokatolickou jako vyznání, které se nejlépe hodí pro Volyň.

Jak dosvědčuje J. Vlk ve svých člancích³⁾, byla snášenlivost náboženská v pozdějších letech, totiž po nezdaru při zřizování české církve husitské, utěšná. V Boratíně sice došlo k nesrovnalostem za působení učitele J. Mottla mezi církví luterskou a ev. reformovanou. Opět se mluvilo o církvi českobratrské a sjednocení v ní. Mottl však nebyl schopen nějakých obratných sblížovacích akcí. Když se ho boratínští občané tázali, kde církev bratrská má své hlavní středisko, odpovídal, že v Německu, v Berlíně. Nato naši ruští občané se ohradili, že jako ruští státní příslušníci a Čechové nemohou ani nechtějí se přihlásiti do takové náboženské společnosti, jež má kořeny v Německu, byť byla sebe lepšími zásadami, zvyky a kázní náboženskou řízena. Mottl musil brzy Volyň opustiti.

Od r. 1908 je shoda mezi církvemi, ba i pravoslavnou, úplná. Přitom si boratínští zachovali českou bohoslužbu a mimoděk se tážeme, proč si bohoslužebný jazyk nezavedli i pravoslavní Čechové na Volyni. Byla-li vskutku v náboženských věcech vlašnost, kalená neshodami konfesními a roztržkami, nemusila se projevit přitom vlašnost nebo nevšímavost národní. (Pokračování).

¹⁾ Křižanovskij, str. 69 a 70.

²⁾ Křižanovskij to uvádí podle protokolu církevního sněmu kvasilovského, jenž byl sestaven samým Oličem a podepsán všemi přítomnými.

³⁾ Ruský Čech 1908.

Popisy českých osad na Volyni — Niva Hubinská

Jaroslav Kozák:

Hubinská Niva je nesporně jednou z nejtypičtějších českých osad na Volyni. Vznikla emigrací let sedmdesátých minulého století, kdy na výzvu ruské carské vlády a za souhlasu vlády rakousko-uherské přesídlovalo mnoho Čechů z poměrně přelidněných zemědělských krajů Čech a Moravy do řídky zalidněných, kulturně i hospodářsky zaostalých oblastí Ruska. Ruská vládajevila velký zájem o pracovitě a civilizačně vyspělé zemědělské dělnictvo, umožňovala přesídlením levně zakoupení pozemků, promíjela jim po dobu 5 let placení daní a po stejnou dobu je osvobozovala od vojenské služby. V mnohých krajích uvítali pochopitelně tuto možnost získati vlastní půdu ve slovanském Rusku s nadšením.

Hubinskou Nivu kolonisovali zemědělci a řemeslníci z okresů Jičín a některých okresů sousedních. Bývalá volyňská gubernie jim vyhovovala tím, že ležela těsně při rakousko-uherské státní hranici, neboť na delší cestu do vnitra ruské země neměli dost prostředků. Byli také ujištěni, že na Volyni naleznou dostatek úrodné ornice. Kolonisté Hubinské Nivy byli: Cimbál, Jánus, Javůrek, bratři Šantrochové, Mazánek, Bareš, Blažek, Kozák, Škopán, Polák, Kútek, Charouzek, Kovář, Šimon a Hloušek. Vyjeli na jaře roku 1870 a drahou se dostali až do pohraniční stanice Brodu, která je vzdálena od Jičína asi 900 km. Na severovýchod od Brodu v místě vzdáleném odtamtud 40 km, zakoupili od velkostatkáře Konstantina Fabianoviče Duksa z velkostatku Hubin (Luckého Újezda volyňské gubernie) 230 desatin lesní půdy. Platili za desatinu (přibližně 1.09 ha) 13 rublů, což byla tehdy přibližně cena 1 dojně krávy.

Češi ihned poznali, že jde o půdu úrodnou, která však byla porostlá lesem a křovím. Uprostřed zakoupených pozemků byla nevelká avšak rovná mýtina (niva) o ploše asi 5 ha, kde kolonisté založili předchůdkyni pozdější osady. Podle této mýtiny (nivy) a názvu velkostatku (Hubin) byla obec pojmenována na Nivu Hubinskou. Na celé zakoupené ploše bylo jen několik málo desatin orné půdy a to ve východní a severovýchodní části. Ostatní plocha byl hustý vysoký les a ve východní části (asi 100 desatin) nízký porost křovitý, t. zv. křáky.

Skupina nivských přesídlenců vyhledala po příjezdu do Brodů židovského povozníka, jehož vozy představovaly jediný druh dopravního prostředku na delší vzdálenost v tehdejší Rusku. Několik rodin naložilo děti a svršky na vůz tažený třemi koňmi a nastoupilo tak pouť do vzdáleného místa osídlení. Jízda jarními dešti rozmoklou cestou byla velmi

obtížná. Normálně se tato trať dlouhá 40 km jela jeden den. Naši přesídlenci však byli na cestě plně tři dny, protože u přetíženého vozu se zlámala náprava a jeho majitel po dva dny sháněl náhradní povoz. Kolonisté zatím trpělivě čekali daleko v polích bez dostatečného jídla dětem i sobě a v nepříznivém počasí.

Po příjezdu na město bylo první starostí samozřejmě ubytování. Nejbližší ukrajinská obec byla vzdálena plných 5 km a proto nebylo jiné možnosti, než aby se pořídily nouzové zemljanky. V několika dnech pak postavili asi 7 zemljanek, ve kterých se prozatím společně všichni ubytovali. Zemljanky byly 5 m dlouhé, 3 m široké a 2 a půl m vysoké. Stěny a strop zemljanek obložili kulatými kládami, na střechu nakladli listí a pak vše co vyčnívalo nad úroveň pokryli žlutou hlínou. S jedné strany zemljanky (v průčelí) byly dveře a s druhé strany (tedy naproti dveřím) okno.

První kolonisté Hubinské Nivy neměli žádný živý inventář, toliko jediný osídlenec (Cimbál) si přivedl slepého koně, a proto také nebylo potřeby stavět chlévy a stáje. Po vystavění zemljanek bylo nejnáléhavějším úkolem vyhloubení studny, pro niž bylo zvoleno vhodné místo uprostřed „obce“. Byla tam práce namáhavá a nebezpečná, ježto voda byla až v hloubce 40 m. Kopalo se nejprve asi 2 až 3 m v černé zemi, potom asi 6 až 8 m ve žluté hlíně a dále asi 30 m ve tvrdé bílé křídě. Asi 10 až 12 m studny se muselo roubit dřevěnými brusy (dubovým dražením), aby se předešlo sesouvání stěn.

Když takto zajistili nejzákladnější předpoklady života, nastoupili k vlastnímu boji s přírodou, která se tak snadno nevzdávala úrodné černozemě zarostlé lesem a hustým křovím a propletená nesčetnými houževnatými kořeny. Museli je vyorat, půdu skopat a osít, aby alespoň na kousku pozemku pro každou rodinu byla zajištěna výživa pro nejbližší období. Velké kmeny (dubové, březové, habrové a jiné) se zpravidla pálily, neboť nebylo ani dopravních prostředků, ani nářadí, aby se mohly zpeněžit. Jen tenčí a rovné kmeny se zpracovávaly na plánované stavby. Pracovalo se od časného rána do temné noci. V roce 1872 došlo k měření a parcelaci zakoupených pozemků. Tehdy vymýtili naši osídlenci již asi polovinu zakoupené plochy, většinou ovšem porostlé lesem nízkým, případně řídkým, a začalo se také se stavbami. Tehdy se stavělo vše pod jednou střešou, obytné stavení i budovy hospodářské. Stavělo se z klád o průměru 20 až 25 cm přitesaných se dvou stran a kladených na

sebe (na způsob srubu). Stejně jako u zemljanky, tak i zde řídili se osídlenci místními vzory.

Okolní ukrajinský lid byl poměrně zaostalý a to jak hospodářsky, tak i kulturně. Přijímal nové osídlenec nedůvěrou a protože se s českými přistěhovalci nemohl domluvit, nazýval je Austriáky nebo i Turky. Energie, houževnatost a pracovitost našich krajanů byla současně obdivována i kritizována a vysmívána. Avšak již po roce se tyto poměry zlepšily a Ukrajinci jednali s našimi lidmi stále přátelštěji a posléze jim i práci i radou vypomáhali. Nakonec sledovali s obdivem, že během poměrně krátké doby vyrostla v divokém lese, kde se potulovalo mnoho vlků, divokých vepřů i jiné zvěře, síce malá, ale vývojově slibná vesnice. Češi to docílili při poměrně malém počtu pracovních sil a hlavně s nedostatečným počtem řemeslníků a nářadí. Obec měla jednoho kováře (Kozák), jedinou velkou ruční pilu (bratři Polákové) a několik tesařů (Holý, Mazánek a jiní).

Také na Volyni se stávalo, že se někteří osídlenci vzdali. V popisované obci to byl například jeden z prvních osídlenců Jánus, který po shlednutí divočiny a očekávaných těžkostí se vrátil do Čech. Naproti tomu přicházely také z vlasti posily. Tak již v letech 1872—1873 přijelo do Hubinské Nivy několik dalších rodin.

První chalupu postavil Jiří Cimbál. Měla jednu větší a jednu menší místnost a Jiří Cimbál vyučoval v nich děti plných šest let, neboť teprve roku 1876 mohlo dojít k vystavění zvláštní školní budovy. Byla ovšem dřevěná a krytá slaměnými došky jako všechny ostatní domy obce. Tehod roku přijel z Čech vyžádaný učitel Václav Peš, který v Hubinské Nivě vyučoval až do r. 1903, tedy plných 27 let. Na udržování školy se přidělilo škole šest hektarů obecních pozemků.

Za učitele Peše vyvinulo se také divadelnictví a obyvatelstvo s velkou oblibou navštěvovalo představení v prostorném sále Dufkova hostince. Obyvatelé Hubinské Nivy přispěli také k proslulé tradici českých muzikantů v cizině. Krajan Smrtka jako výtečný hudebník utvořil se svými třemi syny a dcerou učitele Peše kapelu a jezdil s ní po Rusku. Vrátil se po prvé až po dvou letech a podle jejich výpovědi dařilo se jim dobře a vydělali mnoho peněz. Hráli v hostincích a na veselkách a všude byli srdečně vítáni. Takových kapel bylo ovšem v českých obcích na Volyni hodně, zvláště v obcích větších.

(Pokračování)

Д. МЕДВЕДЕВ
Герой Советского Союза

(15 продолжение)

Зная лично Шмидта, дежурный подал Кузнецову и Вале пропуска, даже не спросил документов.

Эсэсовец откозырял и пропустил всех троих за ворота.

Дворец Коха находился в огромном саду. Залитые солнцем дубы, липы, клены бросали тень на асфальтированную дорожку. Кусты сирени наполняли ароматом воздух. Садовники возились над цветочными клумбами, у плодовых деревьев.

Помимо большого особняка на территории дворца было выстроено еще несколько домиков — здесь размещалась охрана и прислуга Коха. Все это и много других мелочей успел заметить опытный глаз Кузнецова.

— Прощу вас пройти прямо к адъютанту, а я пойду сдавать собаку, — сказал Шмидт, указав Зиберту на парадное крыльцо.

— Ты будешь стрелять? — задыхаясь от волнения, спросила Валя.

— Если буду уверен, что убью, — ответил Кузнецов.

Адъютант Бабах любезно встретил посетителей и проводил их на второй этаж, в приемную Коха.

— Садитесь, пожалуйста. Гауляйтер сегодня в хорошем расположении духа, — улыбаясь, предупредил он. — Сейчас доложу о вашем приходе.

И Бабах скрылся за тяжелой дверью.

В приемной в ожидании вызова молча сидели несколько офицеров. Среди них два генерала в полной форме. Не успели Валя и Кузнецов осмотреться, как адъютант вернулся.

— Прощу в кабинет рейхскомиссара, — обратился он к Вале. — А вас, герр обер-лейтенант, прошу подождать.

У Вали кругом пошла голова. Не выдаст ли она себя? Позовут ли потом Кузнецова? Будет ли он стрелять в Коха? У двери она обернулась и посмотрела на Николая Ивановича. Тот, сидя в мяг-

ком кресле, как ни в чем не бывало вполголоса о чем-то говорил с соседом-капитаном.

Адъютант открыл дверь кабинета, пропустил Валю, закрыл дверь и сам остался в приемной.

Валя сделала лишь шаг вперед, как к ней в два прыжка подскочила огромная овчарка. Валя вздрогнула от испуга.

— На место! раздался громкий окрик на немецком языке.

Собака отошла прочь. Тот же голос предложил Вале:

— Прощу садиться.

Испуганными глазами посмотрела Валя на говорившего. За столом она увидела большого, полного человека с усиками „под Гитлера“, с длинными рыжими ресницами и догадалась что это и есть Кох.

Стол Коха был поставлен в кабинете углом, вплотную к нему примыкал перпендикулярно другой, длинный стол. За этот стол и пригласили ее сесть. Между нею и Кохом с двух сторон сидели охранники, у окна подаль — еще один. У ног Коха лежала овчарка.

„Боже, какая охрана!“ — успела подумать Валя, но тут же услышала вопрос.

— Почему вы не хотите поехать в Германию? — спрашивал Кох, глядя не на Валю, а на лежавшее перед ним заявление. — Вы девушка немецкой крови и были бы очень полезны в фатерлянде. Чтоб победить большевиков, надо работать всем.

При последних словах Кох вскинул глаза на девушку и во время всего дальнейшего разговора уже смотрел на нее в упор.

— Моя мама серьезно больна, а сестры малы, — пересиливая волнение, стала объяснять Валя. — После гибели моего любимого отца я должна зарабатывать для всей семьи. Прощу вас разрешить мне остаться в Ровно и работать здесь. Я знаю немецкий язык, русский, украинский, могу и здесь принести пользу Германии.

— А где вы познакомились с господином Зибертом?

— Познакомилась случайно, в поезде. Потом он часто заезжал к нам по дороге с фронта. Мы с ним помолвлены, — добавила Валя смущенно.

Кох несколько минут беседовал с Валей. Он поинтересовался, с кем еще из немецких офицеров она знакома. Когда Валя назвала в числе своих знакомых не только сотрудников рейхскомиссариата, но и гестапо, Кох видимо был удивлен.

— Хорошо, идите, — сказал Кох и, обратившись к охраннику, резким голосом приказал позвать обер-лейтенанта Зиберта.

Ни одним словом Валя не могла перемолвиться с Кузнецовым. Они только посмотрели друг на друга: Валя — испуганно и вопросительно, Кузнецов — ободряюще.

— Хайль Гитлер! — переступив порог кабинета и выбрасывая руку вперед, провозгласил Пауль Зиберт.

— Хайль! — ответили за столом.

Овчарка зарычала, но Зиберт и бровью не повел.

Кох жестом показал вошедшему кресло, где перед этим сидела Валя.

Где вас наградили крестами? — спросил Кох.

— Первым — во Франции, вторым — на ост-фронте, герр гауляйтер! — ответил Кузнецов.

Что вы делаете сейчас?

— После ранения работаю по снабжению своего участка фронта.

— Какого?

— Курского.

Зиберт полез в нагрудный карман за документом, хотел показать его Коху. Но при этом, казалось бы, безобидном движении гестаповцы насторожились. Собака оказалась у ног Кузнецова.

— Не беспокойтесь. Вы ведь показывали документы моему адъютанту.

— Да, конечно.

— Откуда вы родом?

— Из Восточной Пруссии. В сорока километрах от Кенингсберга у моего отца имение. (Продол. следует)

Feodor Savický:

Povídka

RUSKÝ ČECH

Dokončení

Ve městech, zvláště ve velkých jako Petrohrad, byl hlad. Lidé dostávali denně 50 gramů chleba a někdy i ovesného.

Některé továrny byly dány znovu do provozu. Hodně však čekalo na lidské ruce. A lidé nevěděli, s kterého konce do toho. Jedni se ptali druhých a nevěděli nikdo nic. Bouře vnesly mezi lid skutečný chaos a starý kapitalistický řád znemožnil v lidech samostatnou, iniciativní činnost. Nikdo neměl dost odvahy začít.

V té době přijížděli do petrohradu mladí lidé, kteří prošli zkouškami v bojích, aby se zde učili řídit svůj mladý stát. Ve dne se učili a potom šli na nádraží vykládat dříví z vagonů, aby zmírnili zimu v bytech.

Mezi těmi byl i Moravský. Byl přidělen do bývalé továrny vyrábějící zbraně. Spolu s ním tu bylo asi dvěstě mladých chlapců. Místnosti po vyklizení strojů byly prostorné a nebylo čím topit. Mráz dosahoval -40° C. Zlé to byly časy jež zanechala válka.

Kolo dějin se otáčelo dál a společně s ním lidé: starší umírali a noví se rodili. Ve městech byla nouze a k tomu ještě zima. Lidé chřadli a umírali.

Zatím pozůstatky staré buržoasie, obchodníci a různí kupci žili ve své pohodě. Dříve všechno schovávali a starých zásob. Dříve všechno schovávali a starých zásob. Dříve všechno schovávali a starých zásob. Dříve všechno schovávali a starých zásob.

Přivrženci starého režimu předpovídali ze svých krytů zhroucení vlády sovětů.

K tomu pomáhali i velkostatkáři, kteří zdržovali vagony obilí u sebe, aby tak znemožnili život mladého státu. Nasyčení a v teple bouřili vesnický lid proti nové vládě. Některí, ti temní, kteří neviděli nic jiného, než pána a v jeho ruce kus černého chleba, který od pána může dostat, bude-li mu dobře sloužit, je poslechl. Organisovali se v bandy a sabotovali. Za vedení svých bohatých „chlebovárců“ bouřili se a rozsévají mezi lidem nepokoje a nejistotu.

V takovém prostředí a za takových podmínek se rodil a vzrůstal mladý Sovětský svaz.

Mládež, která přijela do Petrohradu na učení, měla drsné podmínky. Mnozí z nich nevydrželi. A nevydržel také Moravský. Hlad a zima ho vypudily do jeho milého Rostova. Touha po známých a jemu milých v něm stále sílila a zvláště, když za celý ten čas posledních roků neměl od nich žádných zpráv.

Když se však vrátil do Rostova, víc už neviděl své kamarády a přátele. Jedni padli v bojích, druhí zůstali nevěstnými.

Náhodou se sešel s milou dívkou, sestrou Fedí Samchina, Ninou. Od té se dozvěděl, že Vasila Ivanoviče zabili bělogvardějci z té „zpravodajské“ a žena jeho Pelahie Petrovna z žalu za rok také zemřela.

Nina tehdy pracovala v továrně a těžce se sama probíjela životem.

Sám byl také Moravský, neměl nikoho, mimo tu dívku, která se mu již dříve líbila. Věděl, že jí životem tak opuštěn bude těžké a stejně těžké to bude i pro ni. Pociťl najednou touhu po někom, s kým by mohl snášet radost i hoře života. A tou vyvolanou byla Nina. Bylo to zdravé

děvče, urostlé a v životě se umělo probíjet.

Tak jednou ji požádal, aby se stala jeho ženou. Nina souhlasila a tak vstoupili oba v nový život — život rodinný.

Ačkoliv životní podmínky byly těžké, radostný pohled do budoucnosti jim dodával sílu a oba statečně bojovali o lepší zítřek.

Byl rok 1929.

Sovětské Rusko se vzchopilo z materiální bída a krácelo novými cestami, jež řídili noví lidé.

Komunistická strana spolu s vládou vyhlásila první pětiletý plán výstavby státu. Sovětská vláda se rozhodla utvořit z Ruska zemědělského stát průmyslový.

Uvědomělá třída pracujících lidí vyhrnula si rukávy a pustila se do práce. Zvláště v tomto úsilí vynikla mládež. Organisovala se v budovatelské brigády a pomáhala tak na výstavbě a přestavbě státu. K doplnění svého vzdělání měla možnost navštěvovat t. zv. večerní kursy.

Byli však tehdy i špatní lidé. Mnoho vedoucích a zvláště ze staré inteligence, brzdili pracovní úsilí, všemožně se snažili zdržet tempo pětiletky.

Jejích námaha však byla marná. Pracující třída věřila ve svoje síly a v konečné výsledky své usilovné práce. Věřili svému vedení — mohutné straně bolševiků, v jejímž čele stál soudruh Stalin.

Ti, kteří brzdili vývoj, byli odstraněni a na jejich místa byli postaveni lidé noví, kterým blaho a rozkvet státu byl životním cílem.

Za vedení těchto vyškolených mladých lidí pracující třída si stanovila nadplán a vydala heslo — splnit pětiletku za čtyři roky. Všechny síly byly napnuty k práci. Všichni pracující pochopili, že k životu mladého státu je zapotřebí vybudovat silný průmysl, aby stát nebyl závislý na cizí podpoře, aby se tak nemuseli pokořovat a klanět kapitalistickým mocnostem, zakrytým pod pláštěm strýce Sama.

Do pětiletého plánu byla pojata stavba velké továrny na hospodářské stroje, nazývané pak „Selmaš“, v Rostově n. D.

Na rozplánovaném poli rostly obrusy budoucí továrny. Tisíce dělníků zde pracovalo a mezi nimi byl i Moravský.

Byl „brigádírem“ a se svojí brigádou montoval všechny možné stroje sem zasláné. Po práci všech třináct jeho brigádek v čele se svým vedoucím zasedli ke knihám a vyzbrojovali se theoretickými znalostmi.

Moravský sám navíc studoval v soukromí, vnikal do detailů jednotlivých technických problémů a přemýšlel, jak to a ono by se dalo zlepšit.

V práci byl první, dával rekordní výkony a s celou svojí brigádou se zapojil do socialistického soutěžení.

A spolu s ním stupňovali své pracovní úsilí všichni pracující. Přemýšleli, jak by si práci ulehčili, jak by zvětšili výkon a ušetřili při tom drahé lidské síly. Se svými zlepšovacími návrhy pak přicházeli do schůzí, kde byly probírány a jednotlivými odborníky zkoumány.

Tak se pracovalo na veliké stavbě — státu. Každý přicházel se svými návrhy počínaje obyčejným dělníkem a konče vysokým technickým úředníkem.

Pracující lid se těšil ze svých úspěchů a den ze dne vzrůstalo pracovní úsilí.

Roky utkaly a pětiletý hospodářský plán výstavby a přestavby státu byl splněn za čtyři roky a tři měsíce.

Po ukončení stavby v Rostově byl Moravský vyznamenán a celé jeho brigádě byl udělen titul úderníků.

Po prvním pětiletém plánu postavení Ruska se zlepšilo. Život už byl lehčí a materiální postavení země zajištěno.

A zlepšily se i životní poměry Moravského. Byl už otcem dvou dětí, které chodily do školy.

Tím mu přibývalo také starostí. Přemýšlel, jak by dal svým dětem vyšší vzdělání a těšil se zatímními úspěchy. Ona se ženou s radostí vzhlížela na své děti, jež mohly růst a rozvíjet se ve svobodné zemi, za níž jejich rodiče bojovali a trpěli. Moravský byl rád, že jeho utrpení nebylo nadarmo. Dětem se dostávalo dobrou vzdělání v duchu socialistickém a měli bránu do života otevřenou jako nikdy.

Přítom si vzpomínal na svoje mládí a uvědomoval si rozdíly.

Rok 1934.

Pracovalo se už na druhém pětiletém plánu. Výsledky první pětiletky byly zřejmé všude.

Továrna na traktory ve Stalingradu vyráběla výborné stroje, jež byly dodávány na vesnice, aby pomohly zemědělcům v jejich práci. Bylo však zapotřebí zemědělce naučit jak s traktorem zacházet.

Moravský byl pověřen organizací traktorových kursů pro zemědělce. Vyškolování začalo v zimě, aby už na jaře mohl zemědělec s „železnými koňmi“ do polí.

V kurse, jež Moravský sám řídil a přednášel techniku řízení traktoru, bylo přes 200 osob, poněkud mládeže z okolních kolchozů.

Práce šla zvesela. Kursisté se snažili dozvědět se jak nejvíce. Viděli všechno v traktoru záchranu venkova a nevyhnutelnou pomoc zemědělce.

V okresích byly zřízeny traktorové stanice, kam byly dodávány z tovarů první traktory, traktorové pluh a seč stroje.

Na vesnicích také zahájili reorganizaci. Staré metody byly zahozeny a místo toho nastupují nové — strojní obdělávání půdy. Rozměry osevních ploch se zvětšovaly. Obyvatelé vesnice se sdružovali v kolektivy, aby se práce mohla rychleji mechanizovat a úspěšně konat.

Komunistická strana a vláda zvlášť dbala na mechanizaci venkova, aby v rolníkům ulehčila jejich práce.

Vybudované továrny v první pětiletce jako „Selmaš“ v Rostově přímo chránily své výrobky, které byly odesílány na venkov ku pomoci rolníkům.

A přišlo jaro. Za zimu se připravily kádry pracujících k jarním pracem. Teď všichni vyrukovali do polí. A spolu s nimi vyjely do polí desetitisíce traktorů. Místa, kde země byla už léta nedotknuta, traktory ji probouzely ze spánku.

Vesnice se však rozdělila na dva tábory. Zemědělci, kteří věřili nové vládě, kteří viděli pokrok v mechanizaci venkova, plnými proudy vstupovali do kolchozů. Jiní, kteří viděli ve všem novém zánik, záklzu zemědělství, drželi se zvláště a každý se pachtěl na svém kousku s nedůvěrou vzhlíželi k orajícím traktorům, v nichž viděli svého úhlavního nepřítele. A měli také proč obávat

mechanisace venkova. Byli to většinou velkostatkáři a ti dobře věděli, že ten traktor anebo jiný zemědělský stroj jim znemožní vykořisťování chudých, že už nebudou moci chodit po polích s vypaseným bíškem a pobízet své otroky k práci.

Nic nepomohlo jejich reptání a kritizování nových metod práce, stále větší počet prohlédnuvších rolníků vstupoval do kolchozů, aby mohli užívat plody nové techniky. Reakční a kapitalistické živly ani tehdy nezastavily své úsilí o zvrát nového řádu. Podmaňovaly si neuvědomělé, zaostalé zemědělce, aby škodily v novém hospodářství a když i tyto záměry byly úspěšnou prací všech sjednocených rolníků v kolchozech zmařeny, sáhly k další možnosti. Začaly se t. zv. proletarisovat. Prodávaly koně, zabíjely krávy, stroje rozdávaly a když už celé hospodářství bylo takřka zničeno, odjížděly do jiných míst, kde vstupovaly jako proletáři do kolchozů. Chtěly tak přímo podrývat kolektivní hospodářství ovnit. Zatím co poctiví lidé pracovali v potu tváře na polích, jezdili tito bývalí statkáři do měst a šmelinařili. Když pak se pracující dělili o plody své práce, křičeli, aby bylo dáno všem stejně, že si jsou všichni rovni a jako takoví mají také dostat stejnou odměnu. Když ale šlo o rozdělení práce, snažili se dostat někam jako skladníci, vedoucí skupin nebo k jiné lehké práci.

V době největšího štvání reakčních sil přicházejí na pomoc kolchozům vyškolené kádry techniků, vedoucích jednotlivých oddělení, agronomů z měst.

Poslední těmito silami, v jádru uvědomělými straníky, kolchozy začaly vzrůstat. Ve spojení s pracujícím lidem měst kráčeli vpřed, k socialismu.

Byl rok 1937.

Památý to rok hospodářské konsolidace. Druhý pětiletý hospodářský plán rozvoje národního hospodářství přinesl zlepšení životní úrovně jak dělníků ve městech, tak i kolchozníků na vesnicích.

V takovém rozkvětu a v pracovním vypětí utikal život Moravského. Za ta drsná minulé léta ztratil polovičku své rodiny, toho, co mu bylo v životě nejdražší. Po těžké nemoci mu zemřela dcera a neutěšené poměry životní zklátily do hrobu i manželku, Ninu. Zůstal teď sám se synem.

Ty smrtelné události zanechaly na Moravském své stopy. Vrásky na čele byly stále hlubší, vlasy řídly a bělely. Žil už jenom naději na syna. Měl z něho radost. Byl vtipný, rozumný a učení mu šlo do hlavy. Věděl také, že o budoucnost má postaráno. Socialistický řád mu zaručoval právo na šťastný život zákonem.

*

Psal se památý rok 1940.

Moravský vyprávěl svého syna na presenčení vojenskou službu do Rudé armády.

Byl teplý podzimní den. Opadale listů šumělo pod nohama chodců.

Moravský kráčel se svým synem volným krokem k parku. Usedli na prázdnou lavičku. Moravský si zapálil cigaretu a zadíval se do dáli. O něčem jako by přemýšlel.

Syn zpozoroval, že otec je nějak zarmoucený. Položil mu ruku na rameno a snažil se jej potěšit.

„Chápu tvoji opuštěnost, tatínku, když odjedu a vím, že ti tu bude smutno, ale naděje, že se zase vrátím ti musí být útěchou.“

Moravský, jsa dojat synovou pozorností, obrátil se k němu, zahleděl se do jeho jasných očí a s pousmáním pravil:

„Ne, Emiku, já neteskním. Divám se jenom na tvoje mladá léta. Mám naopak z tebe radost. Jsi dobře vychovaný, vzdělaný člověk a jdeš uvědoměle splnit svoji povinnost vůči svému národu i vůči mně. Jsi šťasten, že žiješ v této době. Jdeš odsloužit svoji vojenskou povinnost jako řádný občan a jdeš sloužit také do řádné a vyspělé armády, jež se rodila v bojích. Zde si budeš rovný se všemi a nebude tě nikdo utiskovat.“

Díval jsem se dobře po aleji na jeden strom, na němž se rozhodoval můj i tvůj osud. Byl to tehdy hloupý kousek, ale co mi zbývalo, když jsem svoje mládí ani nepociťl, byl jsem stále ponižován a vysmíván.“

A začal teď vyprávět synovi o svém životě v sirotčím domově, o svých duševních bojích, bolestech a útrapách.

Syn pozorně poslouchal vyprávění otce a těžce se bránil slzám, jež mu vstupovaly do očí.

Moravský, vypověděv synovi svůj život, stiskl mu ruku a pravil:

„Ztratil jsi sice matku, ale máš otce; a ztratíš-li mně, zase nebuděš sám. Budou s tebou kamarádi a soudruzi z tvého kolektivu. A opouštíš-li ty mně, nezůstanu sám. Jen se podívej, kolik mám mladých chlapců ve škole, které vychovávám. Nejsou to snad moji?“

Zitra jedeš pryč. Zakončíš své vzdělání a bude z tebe dobrý námořník. Já vím, že to je tvoji touhou a vím, že tvá touha dojde splnění. Zatím ale moje touhy v mládí byly jenom neuskutečnitelnou fantasií. A k tomu mám radost, nejenom z tebe, ale z celých těch tisíců šťastných, odvážných, jež spolu s tebou posílíte řady naší armády.“

Tak seděli a besedovali do pozdního večera.

Stmívalo se. Vanul studený vítr, jež proháněl spadlé, sežloutlé listy parkem. Hlídač dlouhou tyčí rozsvěcel parkové lucerny. Z města sem zaléhaly zvuky zvonění tramvají a troubení aut.

Moravský dokouřil cigaretu, svěsil hlavu a přemýšlel zaš o prožitých letech.

Syn ho objal kolem krku a zadíval se na prošeďivou hlavu otce. V té chvíli se mu zdálo, jako by viděl otce, jak se zbrání v ruce probíjí cestu ke štěstí milionů pracujících lidí, jako je on. Viděl, jak otec šavlil v ruce zabíjí a ničí všechny, kteří stojí tomu v cestě. A v duchu si teď sliboval, že půjde věrně v šlépějích otcových a že nesejde nikdy s cesty, kterou kráčeli bojovníci spolu s jeho otcem.

Moravský náhle, jako by byl vytržen z myšlenek, vstal a vyběhl syna, aby šli domů.

Cesta byla klidná. Oba mlčeli, neboť nechťeli jeden druhého vyrušovat z myšlenek, jež tak bohatě teď vířily ve hlavách.

Druhý den syn Moravského odjel. Byl přidělen k černomořskému loďstvu s posádkou v Batumi.

Moravský zůstal sám, ale ani to osamocení nepociťoval. Neměl také ani kdy na to myslet. Byl stále ve škole se svými dětmi. Vychovával kádry mladých specialistů. Jen někdy, dostal-li od syna dopis, vzpomínal. A ihned na každý dopis odpovídal.

Tak ve starostech a v práci ve škole uběhla zima a přišlo jaro roku 1941.

Celý národ, pracující každý na svém úseku neměl ani tušení, že k sovětským

hranicím se krade německý dravec. Ve vši tichosti si připravoval síly pro nečekaný úder na zemi, k válce nepřipravené, kde lid svou prací budoval socialismus.

Když už byl dobře připraven, hnal se do útoku. Celou silou mohutné po zuby ozbrojené armády protřhl hranice Sovětského svazu a hnal se územím. Celé pluky německých bestí ničily vše, co jim stálo v cestě. Nezastavovaly se před ničím. Surově a jako by se nic nestalo ubíjely nevinné staré ženy, matky a děti o mužích ani nemluvě.

Zas tekla krev nevinných. Fašističtí uchvatitelé běsnili čím dál tím víc. Z každé kapky této krve se těšili a byli si jisti vítězstvím po prvích úspěších.

Nehledě napravo ani nalevo, drala se krvechtivá bestie územím slavné matušky Rusi. Padala města, zůstávali v rozvalinách a hořely vesnice. Sovětský svaz trpěl.

A v této nejnebezpečnější chvíli zvedá se hlas nejjasnější. Veliký Stalin vyzývá svůj lid do boje. Ozbrojit se od malého k velikému, bit krutého nepřítele, nelitovat a nezastavovat se před žádným, mstit se za nevinně prolitou krev našich žen, děti a matek.

Národy Sovětského svazu se zvedly po této výzvě k velikému osvobozovacímu boji. Šli muži, ženy, staří a ti sotva odrostlí škoie, všichni vstupovali pod leninské prapory do řad stalinských divisí.

Nepřítel zatím bleskurychle postupoval, takže přední oddíly se blížily už k Rostovu.

*

Bylo to na sklonku podzimu roku 1941.

Moravský, v době přestávky, seděl ve třídě a zatím, co se žáci šli občerstvit, četl dopis od syna.

„Drahý otče,

z Batumi nás přeložili do Sevastopolu, kde se upevňujeme, abychom mohli držet obranu. Neboj se o mně. Jsem přece komсомоlec a to jméno nikdy nepošpiním, jakož i tvoji prošeďivou hlavu. Nedáme lehce nepříteli to, co jste vy v říjnu vybojovali. Budu-li muset zemřít, pak zemřu smrtí statečných. Všichni stojíme na jednom: nepřítel město nedobude, leda přes naše mrtvolky. Ví, že bys jednal také tak, jsi přece starý voják Rudé armády. Jsem na to hrdý. Tož zatím nachledanou!

Emik.“

Byl tak zabrán do čtení, že ani neslyšel zvonění a neviděl, jak žáci přicházejí do třídy a uviděvše ho čisti dopis, tiše, aby nerušili, sedali si do lavic.

Když si Moravský uvědomil zas skutečnost, viděl před sebou dětské oči, jak na něj tázavě hledí. Pousmál se a vraz celá třída byla klidnější a na tvářích dětí se zračila spokojenost. Jeden z žáků na to vstal a zeptal se ho, jak je se synem, není-li raněný.

„Ne, chcete-li, přečtu vám to.“

Všichni teď volali: přečtěte, přečtěte! Vyhověl tedy jejich žádosti a když dokončil, začalo se vyučování. Dnes se už ale nemohl soustředit. Myšlenky bloudily někde daleko, u syna.

*

Druhý den přišlo nařízení řemeslnickou školou evakuovat. Nepřítel táhl na Rostov. Všechno ustupovalo do týlu.

Moravský se vzdal svých funkcí ve škole a vstoupil dobrovolně do Rudé armády. Jeho ročníky neměly ještě tu po

vinnost, ale on nechtěl čekat, neboť vlast byla v nebezpečí.

Hned na to napsal dopis synovi:

„Drahý synu,
jsem zase vojákem. Spěchám k vám do Sevastopolu, abych vám pomohl. Nevím, přijdu-li včas, abych mohl společně s tebou stát na stráž před nepřítelem. Bij nepřítele a neohlížej se na svůj život. Možná, že svojí obětí zachráníš mnoho jiných životů. Budeš-li umírat, nedej se tak lehce, ať tvoji smrt nepřátelé pocítí. Pamatuji, že já se k tobě dostanu. Čekej další dopis s novou adresou.

Líbá tě tvůj otec.“

*

V únoru roku 1942 Moravský se dostal na Krym, kde se vedly tuhé boje. Sem mu došel poslední dopis od syna, který psal, že se zúčastnil velkých bojů na bodáky, v nichž se osvědčil a byl za to vyznamenán řádem Rudého praporu.

Tím dopisem bylo všechno zakončeno. Sevastopol padl a s ním i jeho hrdiný obránci.

Moravský ztratil tu poslední oporu svého stáří. Ačkoliv těžce nesl tuto ztrátu, nepřestal věřit v konečné vítězství. Ještě silněji stiskl ve svých rukou automať a mstil se...

Bil fašisty na Krymu, mstil za syna v zázemí, na každém kroku a při každé příležitosti připomínal Němcům, že smrt jeho syna a tisíce jiných je jejich zkárou.

A nebyl sám. Spolu s ním mstily miliony takových, jako on. Bili za zbořená města, vypálené vesnice, za smrt svých bližních. Neslevili nikde. Oko za oko a zub za zub.

Svaz Sov. soc. Republik byl osvobozen. Hrdinná jeho armáda táhla k Berlínu, kde dobjela raněnou bestii v jejím vlastním brlohu.

*

Válka skončila vítězstvím — zanechala však velké stopy na Moravském, který s šedinami na hlavě vrátil se sám do své rodné země, do republiky Československé, mezi své bratry, s nimiž se zapojil do plnění dvouletého plánu, který byl vítězstvím pracujícího lidu a stejně tak statečně se účastní plnění pětiletého plánu, aby tím přispěl k upevnění lidové demokratického Československa.

Tak uběhl jeho život v boji za právo na život, za svobodu pracující třídy a za lepší její přísti, za socialismus.

*

V hlubokém smutku oznamujeme našim přátelům a známým, že po dlouhé a těžké nemoci navždy dotlouklo dne 21. III. 1950 srdce naší drahé matky, manželky a babičky **Anny Průškové**, nar. 25. III. 1885 v Ulbárově na Volyni. Současně touto cestou děkujeme přátelům, sousedům a známým, kteří ji 23. III. t. r. doprovodili na Hevlínský hřbitov k věčnému spánku. Drahá mátko, buď ti rodná země lehkou!

Rodina Průšková.

Bzpomínáme

Nelze zapomenout památky našeho drahého **Vladimíra Krovského**, nar. 13. 5. 1921 ve Zdobunově na Volyni, který padl v bojích za vlast. Jeho mladý život byl přetržen 24. 4. 1945 ve Vysokých Tatrách na Slovensku.

Již pátý rok v srdcích rána bolí a v očích slzy tlačí. Kdes v dálí tě kryje černá země a bolest v našich srdcích zapomenout nedá.

Všichni, kdož jste jej znali, vzpomeňte s námi.

Matka, sestra a její syn Tolík.

*

S hlubokou bolestí v srdcích vzpomínáme památky našeho drahého syna **Josefa Průška**, nar. 1925 v Ulbárově na Volyni. R. 1944 vstoupil do čs. voj. jednotky v SSSR a od 15. 9. 1944 je nezvěstný. Nikdy nezapomeneme tvé statečnosti a odhodlání jít dobývat ujařmenému národu svobodu. Budeš nám povždy příkladem! Vzpomínáme na tebe a nikdy nezapomeneme!

Truchlíci rodiče, bratr a sestry.

Zároveň prosím kamarády, kteří s ním byli a mohli by o něm podat nějakou zprávu, by to oznámili na adresu: **Jan Průšek, Hevlín n. Dyjí 290.**

Nezapomínáme

na naše padlé

Volyňští Češi jako celek byli poslední válkou velmi postiženi a přinesli ty největší oběti. 30 tisíc volyňských Čechů, věrné české větve v cizině, dalo pro osvobození z fašistického útlaku dvanáct tisíc statečných bojovníků. A tři tisíce z nich nedošlo...

Jejich hroby jsou roztroušeny po celé vítězné cestě I. čs. arm. sboru v SSSR od Buzuluky až ku Praze. Padlé bojovníky ze řad volyňských Čechů kryje úrodná země Ukrajinou odpočívají v bratrské zemi rumunské a jsou uloženi v tvrdých skalách Karpat po obou jejich stranách. Hroby těchto všech drahých a statečných jsou snad zapomenuty v dálí; zub času snad zakryl posvátná místa těch, kteří milovali svobodu a kteří pro ni zemřeli.

Ale přátelé, sousedé a známí nezapomněli. Nezapomněli a nezapomenou všichni lidé, které spojuje společná touha po míru. Jako symboly své lásky a výstrahy pro budoucnost staví svým hrdinům pomníky. Pomníky ve svých srdcích, na návších a náměstích...

A mezi těmi, kdo často vzpomínají na své drahé, padlé u Krosna, Dukly, na Slovensku a jinde, jsou i volyňští Češi na Šternbersku.

Společnými silami usnesli se vybudovati památník drahým příslušníkům svých rodin. Pořádají sbírky, plesy, zábavy a výtěžek věnují na památník padlým, který bude stát v Uničově. Právě v době květnových oslav Vítězství bude postaven základní kámen na náměstí v Uničově.

Bude to symbol lásky a uznání za jejich rány a krev, za jejich životy. Přípravné práce začaly. Odbočka Svazu Čechů z Volyně se intenzivně ujalá uskutečnění tohoto díla.

A aby oslavy vyzněly co v nejširším měřítku, zve všechny své krajané a přátele, aby se přišli poklonit památce těch, kdo položili hlavu za naši svobodu.

Srdečný dík patří vedení naší odbočky, která přišla na tuto myšlenku a uskutečnila toto dílo.

Dík patří MNV v Uničově, který s pochopením vyšel našim krajanům vstříc a žádné překážky a námítky nečinil. A stonásobný dík patří všem, kdož podle možnosti přispěli a přispějí na toto dílo.

Na dílo lásky a úcty k hrdinům...
Budiz jim věčná paměť!

V. Šimák